

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([en](#)) is onlangs gewijzigd.

Kroatisch

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Swipe to change

Gezinsbemiddeling

Bemiddeling/mediation kan vooral nuttig zijn bij grensoverschrijdende familiegeschillen en gevallen van ontvoering van kinderen door ouders. De term 'familieaangelegenheden' bestrijkt een breed scala aan geschillen, van zuiver privaatrechtelijke geschillen tot geschillen waarbij de overheid is betrokken.

Wat is grensoverschrijdende gezinsbemiddeling?

Grensoverschrijdende gezinsbemiddeling is een procedure voor het beslechten van geschillen die wordt gevoerd via een (of meer) onpartijdige, gekwalificeerde derde(n), de mediator(s). De mediator is niet bevoegd om beslissingen te geven, maar helpt de partijen om weer met elkaar in gesprek te komen en hun problemen zelf op te lossen.

De via mediation bereikte overeenkomst is een op maat gemaakte oplossing voor het geschil. Wanneer het een geschil over een kind betreft, zorgt de overeenkomst ervoor dat de ouders bij het nemen van beslissingen die van invloed op het kind zijn, kijken naar wat in het belang van het kind is.

Familieaangelegenheden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op ouderlijk gezag en omgangsrechten, kinderonthoering, maatregelen voor kinderscherming, kinder- of partneralimentatie en andere gevolgen van echtscheiding of scheiding van tafel en bed.

Partners worden aangemoedigd om de verantwoordelijkheid te nemen voor beslissingen met betrekking tot hun gezin en om conflicten buitengerechtelijk op te lossen.

Mediation kan daarom een constructieve sfeer creëren voor overleg en zorgen voor eerlijke afspraken tussen ouders waarmee ook de belangen van het kind het best worden gediend.

Meer informatie vindt u op de volgende pagina's:

- [Hoofdbeginselen en fasen van mediation](#)
- [Bijzonderheden van grensoverschrijdende mediation](#)
- [Kosten van grensoverschrijdende mediation](#)
- [Juridisch kader van grensoverschrijdende mediation](#)

Klik op een van de vlaggen voor landspecifieke informatie.

Hoe werkt het?

Als partij in een geschil kunt u in alle lidstaten mediation aanvragen. In sommige lidstaten kan de rechter de partijen vragen om eerst te proberen hun geschil via mediation te beslechten.

Wanneer alle partijen het eens zijn over het gebruik van mediation, stelt de gekozen mediator een tijdschema voor de mediation op. De wijze waarop de mediator wordt gekozen, verschilt per land – meer informatie hierover vindt u op de nationale pagina's (rechterkant van deze pagina).

De wettelijke vertegenwoordiger/raadsman van een partij speelt een belangrijke rol omdat hij zijn cliënt de noodzakelijke informatie voor het nemen van geïnformeerde beslissingen verstrekt.

Via mediation bereikte overeenkomsten kunnen uitvoerbaar worden gemaakt als beide partijen daar om verzoeken. Een overeenkomst kan bijvoorbeeld uitvoerbaar worden gemaakt middels een daartoe strekkende rechterlijke beslissing, nadat de rechter de overeenkomst heeft goedgekeurd, of een officiële verklaring van een notaris.

De wettelijke vertegenwoordiger/raadsman kan controleren of de via mediation bereikte overeenkomst in alle betrokken rechtssystemen de gewenste rechtsgevolgen heeft.

Waarom zou u het moeten proberen?

Mediation geeft u de mogelijkheid om de uitkomst van uw geschil zelf te bepalen.

Mediation is een gebruikersvriendelijke procedure waarin de partijen de baas zijn.

Mediation biedt u de mogelijkheid om de reikwijdte van het geschil aan te passen.

U neemt de beslissingen en maakt de afspraken, maar u bent niet verplicht om tot overeenstemming te komen.

Met het voeren van een mediationprocedure doet u geen afstand van uw recht om het geschil voor de rechter te brengen.

Mediation vormt voor alle partijen een win-winsituatie.

De mediator is een onpartijdige en hiervoor speciaal opgeleide persoon die u helpt om een geschil zonder tussenkomst van de rechter op te lossen.

Vergeleken met een procedure voor de rechter is mediation betrekkelijk goedkoop.

Mediation kan betrekkelijk snel tot resultaat leiden. Ze kan op een voor alle partijen geschikt tijdstip en op meerdere locaties plaatsvinden.

Mediation maakt op maat gemaakte oplossingen mogelijk en helpt bij het onderhouden of opbouwen van een constructieve relatie tussen de partijen, ook voor de toekomst.

Het is mogelijk om zich bij mediation door een wettelijke vertegenwoordiger/raadsman te laten bijstaan.

Mediation kan toekomstige geschillen voorkomen.

Via deze link komt u op de pagina [Een bemiddelaar/mediator vinden](#).

Beperkingen van mediation

Wanneer er aanwijzingen zijn dat een zaak niet geschikt is voor mediation of een van de/beide partijen niet bereid is/zijn tot mediation, moet de zaak voor de rechter worden gebracht. Bij het toetsen van de geschiktheid van een zaak voor mediation moet met name goed worden gekeken naar het bestaan van mogelijke risico's als huiselijk geweld, drugs- of alcoholmisbruik en kindermishandeling. De geschiktheid voor mediation moet per geval worden bepaald, op basis van de criteria die de mediator en de mediationorganisatie hanteren.

Laatste update: 11/05/2022

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.

Mediation valt onder de wet van 21 februari 2005. Gezinsmediation kan, net als alle andere mediation, uitgevoerd worden in het kader van een gerechtelijke procedure (gerechtelijke mediation) of buiten een dergelijke procedure (vrijwillige mediation).

Mediation die is gestart op verzoek van een van de partijen of op voorstel van de rechter is een procedure waarvoor instemming van de partijen vereist is. De partijen komen tot overeenstemming over de aanwijzing van een mediator (art. 1734, lid 1, Gerechtelijk wetboek), die erkend kan zijn door de Federale bemiddelingscommissie. Iedere partij kan de mediation op ieder moment beëindigen (art. 1729 Ger. W.). De mediation kan betrekking hebben op het hele geschil of een deel ervan (art. 1735, lid 2, Ger. W.).

In alle zaken die onder de familierechtbank vallen, stelt de griffier de partijen, zodra er een verzoek is ingediend, in kennis van de mogelijkheid om een beroep te doen op mediation en geeft hij hen alle nuttige informatie (art. 1253 *ter*/1 Ger. W.). Op het gebied van echtscheiding door onherstelbare ontwrichting kan de rechter schorsing van de procedure gedurende ten hoogste een maand gelasten, zodat de partijen inlichtingen kunnen inwinnen over mediation (art. 1255, lid 6, alinea 2, Ger. W.). De kamers voor minnelijke schikking van de familierechtbank vallen echter onder het concept verzoening (artikel 731 Ger. W.): de rechters dienen de partijen te verzoenen, zelfs als zij geen definitieve uitspraak doen in de zaak. In het kader van mediation in de zin van het Gerechtelijk Wetboek is het immers in geen geval toegestaan dat een rechter mediator is.

Mediation geschiedt in volledige vertrouwelijkheid en de mediator is gebonden aan het beroepsgeheim (art. 1728, lid 1, Ger. W.).

De mediationprocedure bestaat uit drie fases:

- de aanwijzing van de mediator door de rechter;
- de verdaging van de zaak naar een latere datum door de rechter, die de bepaling over de vergoeding vaststelt;
- het einde van de mediation: indien de mediation geslaagd is, worden de bepalingen van de overeenkomst schriftelijk vastgelegd door de partijen (mediationovereenkomst), die officieel bekrachtigd kan worden door de rechter. Indien de mediation niet geslaagd is, kunnen de partijen een gerechtelijke procedure aanspannen of in onderlinge overeenstemming om de aanwijzing van een andere mediator vragen.

De partijen en de mediator stellen vooraf de hoogte van de honoraria, de kosten en de betalingsvoorwaarden vast.

Link naar een nationale website met het register van mediators in familiezaken: <http://www.fbc-cfm.be/nl/zoeken-naar-een-bemiddelaar>

Link naar een nationale website met informatie over de regeling voor gezinsmediation of mediation in het algemeen: <http://www.fbc-cfm.be/nl/bemiddeling>

Link naar nationale wetgeving inzake mediation in familiezaken: <http://www.fbc-cfm.be/nl/bemiddeling>

Laatste update: 17/01/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJN-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJN en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Tsjechië

In de Tsjechische Republiek valt mediation onder wet nr. 202/2012 Rec. inzake mediation (hierna te noemen de "wet"), die op 1 september 2012 van kracht is geworden en die Richtlijn 2008/52/EG betreffende bepaalde aspecten van mediation in burgerlijke en handelszaken omzet.

Deze wet bevat de juridische regeling van mediation in burgerlijke zaken, met inbegrip van de regels voor mediation in familiezaken. Om te worden ingeschreven in het register van mediators en bevoegd te zijn voor het uitoefenen van het beroep mediator in overeenstemming met de wet, dient een mediator te slagen voor een beroepsexamen.

Er dient benadrukt te worden dat de rechtbank, indien dit passend en geschikt wordt geacht, de partijen kan gelasten om gedurende maximaal drie uur te spreken met een mediator die is ingeschreven in het register van mediators en de procedure kan opschorten. Indien een partij zonder geldige reden weigert deel te nemen aan een dergelijke sessie met een mediator, kan de rechtbank deze partij straffen door de vergoeding van de proceskosten bij wijze van uitzondering geheel of gedeeltelijk te weigeren, indien deze partij in het gelijk wordt gesteld.

Link naar een nationale website met het register van mediators in familiezaken:

<https://mediatori.justice.cz>

Link naar een nationale website met informatie over de regeling voor gezinsmediation of mediation in het algemeen:

Niet beschikbaar

Link naar nationale wetgeving inzake mediation in familiezaken:

<https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=202&r=2012>

http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci_aj.pdf (wettekst in het Engels)

Laatste update: 25/03/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJN-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJN en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Duitsland

Korte introductie: gezinsmediation in Duitsland

Uittreksel uit de brochure "Huwelijksrecht" ("Eherecht") van het federale ministerie van Justitie en Consumentenbescherming (Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz), blz. 73:

"6.2.5. Gezinsmediation

In geval van scheiding of echtscheiding wensen de partijen in de meeste gevallen om familiekwesties minnelijk te beslechten. In deze gevallen zijn mediationprocedures een uitstekend alternatief voor juridische procedures.

Het juridische kader voor mediation is gecreëerd bij de inwerkingtreding van de wet inzake mediation (*Mediationsgesetz*) op 26 juli 2012.

Tijdens de mediation trachten de betrokken personen om met de hulp van een neutrale persoon die geen beslissing hoeft te nemen (de mediator) om onder hun eigen verantwoordelijkheid een minnelijke oplossing voor hun geschil te vinden.

Anders dan bij juridische procedures kunnen de daadwerkelijke belangen en behoeften van de partijen worden geïsoleerd en als basis dienen voor de uitwerking van een oplossing op maat om alle geschillen te beslechten. Dankzij deze oplossing kan er beter rekening worden gehouden met de respectieve belangen van de partijen dan bij een rechterlijke beslissing. Deze wordt op de lange termijn bovendien beter geaccepteerd en nageleefd. Het is mogelijk om contractuele bepalingen vast te leggen met betrekking tot bijvoorbeeld de alimentatie, het vermogen, de eigendom, de ouderlijke verantwoordelijkheden of het gezag over de kinderen.

Tijdens echtscheidingsprocedures kan de rechtbank gelasten dat de echtgenoten afzonderlijk of gezamenlijk deelnemen aan een gratis voorlichtingsbijeenkomst over mediation of een andere mogelijkheid voor beslechting buiten de gerechten, hangende de echtscheiding^[1] (zults bij een persoon of organisatie die door de rechtbank is aangewezen), en dat zij een verklaring overleggen die deze deelname bevestigt (artikel 135 van de Duitse

wet inzake de procedure in familiezaken en in vrijwillige rechtspraak – *Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*, FamFG). Deze beschikking is juridisch niet afdwingbaar. De rechtbank kan echter rekening houden met het eventuele niet-naleven van deze beschikking in de beslissing over de verdeling van de proceskosten (artikel 150, lid 4, van de FamFG)."

Deze bepaling is eveneens van toepassing op afstammingszaken volgens artikel 156, lid 1, derde en vijfde zin, en artikel 81, lid 2, punt 5, van de FamFG: de rechtbank kan eveneens gelasten dat de ouders deelnemen aan een voorlichtingsbijeenkomst over mediation of een andere vorm van minnelijke geschillenbeslechting. Deze beslissing is juridisch niet afdwingbaar, maar de rechtbank kan in de beslissing over de verdeling van de proceskosten rekening houden met het niet-naleven ervan.

Links naar Duitse websites met mediators die gespecialiseerd zijn in familiezaken

- Internationaal mediationcentrum voor familieconflicten en kinderonthoering (*Internationales Mediationszentrum für Familienkonflikte und Kindesentführung*; MiKK e. V.), Fasanenstraße 12, 10623 Berlijn, Duitsland

<http://www.mikk-ev.de/>

- Centraal contactpunt voor grensoverschrijdende conflicten betreffende kinderen (*Zentrale Anlaufstelle für grenzüberschreitende Kindschaftskonflikte beim Internationalen Sozialdienst im Deutschen Verein*; ZAnK), Michaelkirchstraße 17/18, 10179 Berlijn, Duitsland

<http://www.zank.de/>

Link naar Duitse websites met informatie over gezinsmediation of mediation in het algemeen

- Federale vereniging voor mediation (*Bundesverband Mediation e.V.*; BM), Wittestr. 30 K, 13509 Berlijn

<http://www.bmev.de/>

- Federale werkgroep familiemediation (*Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V.*; BAFM), Spichernstraße 11, 10777 Berlijn

<http://www.bafm-mediation.de/>

Link naar de Duitse wetgeving op het gebied van gezinsmediation

Federaal ministerie van Justitie en Consumentenbescherming, Mohrenstraße 37, 10117 Berlijn

<http://www.bmjv.de/>

- Wet voor de bevordering van mediation en andere procedures voor buitengerechtelijke geschillenbeslechting [*Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung* - BGBl. (Duitse Staatscourant) 2012 Deel I nr. 35 van 25 juli 2012]

<https://www.bmjv.de/SharedDocs/Gesetzgebungsverfahren/Archiv>

/Gesetz_zur_Foerderung_der_Mediation_und_anderer_Verfahren_der_aeußergerichtlichen_Konfliktbeilegung.html

[1] Deze geschillen hebben bijvoorbeeld betrekking op het huwelijksvermogensregime, de verdeling van de pensioenen van de twee echtgenoten, de alimentatie, de echtelijke woning en het budget.

Laatste update: 15/12/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJD-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJD en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Estland

Gezinsmediation is bedoeld voor ouders die uit elkaar zijn of uit elkaar gaan, die samen ten minste één minderjarig kind hebben en die er niet in geslaagd zijn overeenstemming te bereiken over aangelegenheden in verband met de leefwijze van het kind (zoals een omgangsregeling en alimentatie). De gezinsmediator helpt als neutrale partij de ouders om van gedachten te wisselen en tot een voor beide partijen bevredigende overeenkomst te komen. Het doel van mediation is niet zozeer verzoening, maar eerder het bereiken van een werkbare regeling.

Gezinsmediation is sneller, gunstiger en beter voor de geestelijke gezondheid van de ouders en houdt meer rekening met het welzijn van het kind; overeenkomsten die via deze methode tussen ouders worden gesloten, zijn effectiever dan regelingen in het kader van een gerechtelijke procedure. Sinds 1 september 2022 wordt gezinsmediation ook kosteloos aangeboden als een door de overheid verleende dienst. Partijen die gebruik willen maken van gezinsmediation kunnen contact opnemen met de socialeverzekeringsraad. In een gerechtelijke procedure kan de rechter de partijen ook gelasten om een gezinsmediationstraject te volgen.

Volgens de wet inzake de door de staat gefinancierde gezinsmediation (*riikliku perelepitusteenuse seadus*) is een gezinsmediator:

een persoon die rechtstreeks een verzoeningsprocedure voert in het kader van een contractuele relatie met de socialeverzekeringsraad en die de ouders ("de mediationpartijen") bijstaat bij het vinden van een oplossing voor een geschil betreffende de leefwijze van hun minderjarig kind, rekening houdend met het belang van het kind.

Conform de wet inzake mediation (*lepitusseadus*) is een mediator:

- 1) een natuurlijk persoon die door de partijen is geïnstrueerd om over een geschil tussen hen te bemiddelen (bv. een deskundige op het gebied van psychologie of sociale kwesties (met inbegrip van kindbescherming en maatschappelijk werk) of een juridisch deskundige). De mediator kan optreden via een rechtspersoon met wie hij of zij een arbeids- of andere contractuele relatie heeft;
- 2) een advocaat die een verklaring in die zin heeft afgelegd bij het bestuur van de Estse orde van advocaten;
- 3) een notaris die een verklaring in die zin heeft afgelegd bij de kamer van notarissen;
- 4) in de in de wet vastgestelde gevallen, een mediation-orgaan van de staat of de lokale autoriteiten.

In de Republiek Estland wordt de organisatie van gezinsmediation geregeld door de volgende wetgeving:

de [wet inzake door de staat gefinancierde gezinsmediation](#)

de [wet inzake mediation](#)

de [wet inzake sociale bijstand](#)

de [gezinswet](#), en

het [wetboek van burgerlijke rechtsvordering](#)

In Estland worden gezinsmediators momenteel vertegenwoordigd door [Estse vereniging van mediators](#) (*Eesti Lepitajate Ühing*) en het [mediation-instituut](#) (*Lepituse Instituut*). De werkzaamheden van de mediators in het kader van de door de overheid gefinancierde gezinsmediation worden gecoördineerd door de [socialeverzekeringsraad](#).

Laatste update: 22/02/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Ierland

De Mediationwet 2017 (*Mediation Act 2017*) heeft niet specifiek betrekking op grensoverschrijdende mediation en mediation op grond van deze wet heeft in alle gevallen een vrijwillig karakter. Als de grensoverschrijdende mediation in Ierland plaatsvindt, gelden de bepalingen van deze wet.

De Mediationwet 2017 <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2017/act/27/enacted/en/html> is op 1 januari 2018 in werking getreden. De wet vormt een compleet raamwerk om de beslechting van geschillen via mediation te bevorderen, als alternatief voor een gerechtelijke procedure. De onderliggende doelstelling van de wet luidt als volgt: bevorderen van mediation als een levensvatbaar, effectief en efficiënt alternatief voor een gerechtelijke procedure, waardoor juridische kosten worden beperkt en geschillen sneller worden opgelost met minder stress en bitterheid dan bij een rechtszaak vaak het geval is.

De wet:

bevat algemene beginselen voor mediation door gekwalificeerde mediators – artikelen 6 t/m 8;

voorziet in de invoering van een gedragscode voor mediation door gekwalificeerde mediators – artikel 9;

bepaalt dat de communicatie tussen de partijen tijdens mediation vertrouwelijk van aard is – artikel 10;

voorziet in de mogelijke toekomstige oprichting van een mediationraad (*Mediation Council*) om toezicht te houden op de ontwikkelingen in de sector – artikel 12;

bevat de verplichting voor advocaten (*solicitors* en *barristers*) om partijen die een geschil hebben, te adviseren om mediation te overwegen als optie om deze geschillen op te lossen – artikelen 14 en 15;

bepaalt dat een rechtbank op eigen initiatief of op initiatief van de partijen, de partijen kan verzoeken om mediation te overwegen als optie om het geschil op te lossen – artikel 16;

bevat bepalingen over de gevolgen van mediation voor verjaringstermijnen – artikel 18;

bepaalt dat een rechtbank, wanneer hij dat gerechtvaardigd acht, bij het toewijzen van de kosten voor de procedure als bedoeld in artikel 16 van de wet rekening houdt met de volgende zaken: 1) een onredelijke weigering of onredelijk verzuim van een partij in de procedure om mediation te overwegen of 2) een onredelijke weigering of onredelijk verzuim van een partij om aan een mediation deel te nemen, en wel na een verzoek van de rechtbank op grond van artikel 16 om dat te doen – artikelen 20 en 21;

De wet heeft betrekking op alle civiele procedures die bij een rechtbank kunnen worden aangespannen, behalve bepaalde uitzonderingen die in artikel 3 worden genoemd.

Laatste update: 12/04/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Griekenland

Gezinsmediation

Gezinsmediation is een buitengerechtelijke manier om familiegeschillen te beslechten (of het nu gaat om financiële geschillen of geschillen met betrekking tot vermogensrechten van echtgenoten en partners, geschillen tussen ouders en kinderen of andere familiegeschillen), die de partijen tot een minnelijke beslechting brengt.

I. Het begrip mediation is door **wet 3898/2010** "Mediation in burgerlijke en handelszaken" (Staatscourant FEK, vol. I, 211 van 16.12.2010) geïntroduceerd in het Griekse rechtstelsel ter omzetting van Richtlijn 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008.

Krachtens artikel 2 van wet 3898/2010 "kunnen geschillen op het gebied van privaatrecht aan mediation worden onderworpen als de partijen hiermee instemmen, en indien zij over het onderwerp van het geschil kunnen beschikken". In artikel 8 van dezelfde wet is het volgende vastgesteld: "1. Tijdens de mediationprocedure worden de partijen of, als het om rechtspersonen gaat, hun wettelijke vertegenwoordiger bijgestaan door een advocaat. 2. De mediator wordt aangewezen door de partijen of door een derde van hun keuze. 3. De mediator legt de mediationprocedure in samenspraak met de partijen vast. Zij kunnen deze op ieder moment beëindigen. De mediationprocedure is vertrouwelijk en er wordt geen verslag opgesteld. De mediator kan in het kader van de mediation met elk van de partijen communiceren en hen ontmoeten etc.". Na afloop van de procedure stelt de mediator het proces-verbaal van mediation op (artikel 9 van wet 3898/2010) met daarin onder andere de overeenkomst die de mediator, de partijen en hun advocaten hebben gesloten. Indien een van de partijen hierom vraagt, kan de mediator het proces-verbaal deponeren bij de griffie van de bevoegde rechtbank om dit uitvoerbaar te maken.

De mediator wordt per uur betaald met een maximum van 24 uur, waaronder de voorbereidingstijd van de mediationprocedure is begrepen. De partijen en de mediator kunnen een andere betalingswijze overeenkomen. De partijen verdelen de vergoeding van de mediator gelijkmatig onder elkaar, tenzij zij anders overeenkomen. Iedere partij betaalt haar eigen advocaat. Het uurtarief wordt vastgelegd en aangepast op grond van een besluit van de minister van Justitie, Transparantie en Mensenrechten.

(zie <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>)

II. Bovendien "kunnen geschillen op het gebied van privaatrecht beslecht worden door een beroep te doen op gerechtelijke mediation", in overeenstemming met **artikel 214B van het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering**, toegevoegd door artikel 7 van wet 4055/2012, dat de basis vormt voor gerechtelijke mediation. "Het beroep op gerechtelijke mediation is niet verplicht en kan plaatsvinden voorafgaand aan het instellen van een rechtsvordering of in de loop van de procedure." Lid 3, laatste alinea, van hetzelfde artikel bepaalt dat "iedere betrokken partij zich met de hulp van een advocaat middels een schriftelijk verzoek tot de bevoegde mediator kan wenden". 4. "De rechtbank waar de zaak loopt kan de partijen, al naar gelang het geval en rekening houdend met alle elementen, op ieder moment van de procedure uitnodigen om een beroep te doen op mediation om hun geschil te beslechten en als de partijen hiermee instemmen de uitspraak ten hoogste zes maanden opschorten." 5. "Indien de partijen een overeenkomst sluiten, wordt er een proces-verbaal van mediation opgesteld. Het proces-verbaal wordt ondertekend door de mediator, de partijen en hun advocaten. Het origineel wordt geregistreerd bij de rechtbank van eerste aanleg waar de mediation plaatsvindt (...). Conform artikel 904, lid 2, onder c, van het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is het proces-verbaal vanaf de indiening bij de griffie van de rechtbank uitvoerbaar, mits beide partijen het eens zijn over het bestaan van een uitvoerbare vordering."

De kosten van de mediation kunnen eenvoudig worden gedekt door de wet inzake de rechtsbijstand voor burgers met een laag inkomen (wet 3226/2004).

Bovendien moet worden gewezen op de recente bepaling van **artikel 116A van het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering** (toegevoegd bij artikel 1, lid 2, van wet 4335/2015), volgens welke de rechtbank het beroep op mediation in iedere fase van de procedure en in iedere procedure bevordert (...) als

maatregel om het geschil te beslechten (...)” en artikel 214C van het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, waarin wordt bepaald dat de rechtbank de partijen afhankelijk van de zaak voorstelt om een beroep te doen op mediation. Als het voorstel wordt aanvaard, wordt de zaak gedurende drie (3) maanden verdaagd. Hetzelfde geldt als de partijen gedurende de procedure besluiten een beroep op mediation te doen (...).”

De Griekse wetgeving voorziet **NIET** in een juridisch kader of een wettelijke bepaling voor gezinsmediation, maar de bovenstaande algemene bepalingen voor mediation en gerechtelijke mediation zijn van toepassing.

Gemengde huwelijken en ongehuwd samenwonen door stellen van verschillende nationaliteiten zorgen voor interculturele gezinnen. In geval van echtscheiding of beëindiging van het samenwonen dient er in grensoverschrijdende geschillen niet alleen rekening te worden gehouden met de gebruikelijke geschillen in familiezaken (zoals de uitoefening van het ouderlijk gezag, het gezag over de kinderen, het omgangsrecht, de kinderalimentatie, vermogenskwesies van de echtscheiding), maar ook met een delicatesse kwestie: kinderonvoering. In de desbetreffende zaken zijn de bovengenoemde bepalingen met betrekking tot mediation en gerechtelijke mediation van toepassing en verenigbaar met de reeds toegepaste bepalingen van artikel 7, lid 2, onder c, van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1980 en van artikel 55, lid 2, onder e, van Verordening (EG) nr. 2201/2003 (verordening Brussel II bis).

Laatste update: 18/01/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Spanje

1. Regelgeving voor bemiddeling

Spanje kent geen specifieke regelgeving voor gezinsbemiddeling. Als burgerlijke zaak is gezinsbemiddeling echter wel opgenomen in de wet op de bemiddeling in burgerlijke en handelszaken ([Ley 5/12, de 6 de julio, de mediación en asuntos civiles y mercantiles](#)), waarin bemiddeling op deze gebieden in algemene zin is geregeld.

In de artikelen 3 en 27 van die wet wordt specifiek ingegaan op bemiddeling in internationale aangelegenheden.

Daarnaast beschikken bepaalde autonome regio's uit hoofde van hun bevoegdheid op dit gebied over regelgeving voor bemiddeling die ongeveer gelijk is aan die van de nationale wetgeving. De volledige regelgeving van de autonome regio's op het gebied van bemiddeling is in te zien op: <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Normativa-y-jurisprudencia/Leyes-Autonomicas/>

2. Procedure voor gezinsbemiddeling

Gezinsbemiddeling is in Spanje een volledig vrijwillige procedure. De procedure berust onder andere op de beginselen van vertrouwelijkheid, gelijkheid van de partijen en onpartijdigheid van de bemiddelaars.

Om redenen van vereenvoudiging en met name in het geval van internationale gezinsbemiddeling, is in de algemene wetgeving inzake bemiddeling uitdrukkelijk bepaald dat deze kan plaatsvinden via videoconferentie of andere elektronische middelen die de overbrenging van geluid of beelden mogelijk maken. De partijen kunnen vóór en tijdens de gerechtelijke procedure gebruikmaken van bemiddeling. Bemiddeling is zelfs na beëindiging van de procedure nog mogelijk, als dat nodig is voor wijziging of een vlotte uitvoering van de rechterlijke beslissing.

De bemiddelingsprocedure is betrekkelijk eenvoudig, ongeacht het moment waarop de partijen ervan gebruikmaken. Zij nemen contact op met de bemiddelaar van hun keuze of, als er al een familieprocedure loopt, de bemiddelaar die door de rechter is aangewezen. Eerst vindt er een informatiebijeenkomst plaats om de partijen bekend te maken met de opzet van de procedure. Als zij akkoord gaan met deelname, kan de procedure beginnen. De bemiddelaar leidt de bijeenkomsten en geeft de partijen de gelegenheid om hun standpunten uiteen te zetten en te proberen tot een vergelijk te komen. De procedure eindigt met of zonder overeenkomst over alle kwesties of een deel daarvan. De uitkomst wordt vastgelegd in een document dat, als er overeenstemming is bereikt, ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de rechterlijke instantie. Als er geen minderjarige of gehandicapte kinderen zijn, kan het document ook worden voorgelegd aan een notaris, zodat het kan worden opgemaakt als openbare akte met executoriale kracht.

Als de partijen via bemiddeling voorafgaand aan een gerechtelijke procedure overeenstemming bereiken, wordt die procedure versneld omdat er dan een vereenvoudigde procedure wordt gevolgd voor de partijen: zij leggen hun overeenkomst voor aan de familierechter, die overgaat tot goedkeuring als de overeenkomst niet in strijd is met de wet of met de belangen van de eventuele minderjarige of gehandicapte kinderen van het paar ([zie artikel 777 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering](#)).

Indien de gerechtelijke procedure is gestart zonder bemiddeling, kan de rechter, rekening houdend met de bijzondere omstandigheden van de zaak, ten aanzien van de partijen een bemiddelingsmaatregel gelasten. In dat geval stelt de familierechter aan de partijen voor deel te nemen aan een kosteloze informatiebijeenkomst. Indien de partijen beslissen een beroep te doen op bemiddeling, wordt de gerechtelijke procedure niet geschorst, tenzij de partijen hebben verzocht om een schorsing. Wanneer er een overeenkomst wordt bereikt, wordt die ter validatie voorgelegd aan de familierechter. Indien de partijen geen overeenstemming bereiken of indien zij geen gebruik wensen te maken van bemiddeling, wordt er uitspraak gedaan over alle punten waarover de partijen het oneens zijn.

Bij gendergerelateerd geweld is er geen gezinsbemiddeling mogelijk.

De informatiebijeenkomst bij de bemiddelaar is kosteloos. De kosten van de bemiddelingsprocedure zelf moeten echter worden gedragen door de partijen, tenzij de partijen in aanmerking komen voor rechtsbijstand. Zie voor alle informatie over rechtsbijstand en over de voorwaarden om ervoor in aanmerking te komen:

<https://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/tramites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita>

3. Het beroep van gezinsbemiddelaar en toegang tot een gezinsbemiddelaar

Bemiddelaars moeten een universitaire of hogere beroepsopleiding hebben afgerond. Voorts moeten zij aan een erkende instelling een specifieke opleiding op het gebied van bemiddeling hebben doorlopen.

Voorafgaande inschrijving in een register is niet vereist om als gezinsbemiddelaar te kunnen optreden. Het is echter wel mogelijk zich te laten inschrijven in een register, zowel op nationaal niveau (register van bemiddelaars en bemiddelingsinstanties; zie de hieronder vermelde website) als op het niveau van de autonome regio's.

In dit verband moet worden opgemerkt dat er in alle autonome regio's een openbare bemiddelingsinstantie bestaat. Informatie over deze dienst vindt u op de website van elke afzonderlijke regio (de rubriek “mediación”). Deze rubriek bevat nadere gegevens over de werking van het stelsel inzake bemiddeling, het register van bemiddelaars met, in voorkomend geval, de link naar dat register, en doorgaans een formulier voor de aanvraag van bemiddeling waarin wordt verwezen naar gespecialiseerde bemiddelingsinstanties.

Vooraleer een gezinsbemiddelaar te zoeken, moet worden nagegaan of de bemiddeling moet plaatsvinden na de aanvang van de gerechtelijke procedure of los van die procedure. Indien het verzoek om bemiddeling wordt gedaan na de aanvang van de procedure, verwijst de familierechter die het verzoek ontvangt de partijen naar de onder hem ressorterende gezinsbemiddelingsinstanties. Indien de bemiddeling daarentegen plaatsvindt voor aanvang van de procedure of los van de procedure, moeten de partijen zelf een gezinsbemiddelaar zoeken; zij kunnen daartoe de volgende informatiebronnen gebruiken:

- het voornoemde nationale register van bemiddelaars en bemiddelingsinstanties (*Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación*):
<https://www.mjusticia.gob.es/es/ciudadania/registros/mediadores-instituciones>
- de volgende door het ministerie van Justitie opgegeven instanties:
<https://remediabuscador.mjusticia.gob.es/remediabuscador/RegistroInstitucion>
- de door de Algemene Raad voor de rechterlijke macht (Consejo General del Poder Judicial) opgegeven provinciale bemiddelingsdiensten:
<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Servicios-de-Mediacion-Intrajudicial/Mediacion-Familiar/>
- de bemiddelingsinstanties die door de verschillende autonome regio's zijn opgericht en waarvan de contactgegevens gewoonlijk beschikbaar zijn op de respectieve websites van de regio's.

Naast de reeds vermelde elementen, vindt u meer informatie over de gezinsbemiddelingsprocedure, de toepasselijke wetgeving, de bemiddelingsinstanties in de verschillende autonome regio's en de bijbehorende protocollen op de website van de Algemene Raad voor de rechterlijke macht:

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion>

Laatste update: 05/07/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [en](#)

Gezinsbemiddeling - Frankrijk

Internationale en Europese samenwerkingsinstrumenten bevorderen grensoverschrijdende gezinsmediation teneinde geschillen vreedzaam en snel te beslechten. Frankrijk heeft binnen zijn centrale autoriteit een afdeling die tot taak heeft om mediation in grensoverschrijdende dossiers aan te moedigen. De nationale regelgeving op het gebied van mediation is eveneens van belang, daar deze ook van toepassing is op grensoverschrijdende dossiers.

Nationaal regelgevingskader

Gerechtelijke mediation is in Frankrijk geregeld in wet nr. 95-125 van 8 februari 1995, gevolgd door decreet nr. 2012-66 van 22 juli 1996. Iedere rechter bij wie een geschil aanhangig is gemaakt, kan met instemming van de partijen een gekwalificeerde, onpartijdige en onafhankelijke mediator aanwijzen. Beschikking nr. 2011-1540 van 16 november 2011, tot omzetting van Richtlijn 2008/52/EG van 21 mei 2008, heeft de wet van 8 februari 1995 gewijzigd. In deze wet wordt mediation omschreven als een gestructureerde procedure waarmee twee of meer partijen met de hulp van een derde trachten om overeenstemming te bereiken en zo hun geschillen minnelijk te beslechten. Bij deze wet is een gemeenschappelijke structuur voor alle mediationprocedures ingevoerd.

Op het gebied van gezinsmediation bestaat er een staatsdiploma, dat is ingevoerd bij een decreet van 2 december 2003 ([de artikelen R.451-66 en volgende van de Code de l'Action Sociale et des Familles](#)) en twee besluiten (12 februari 2004 en 19 maart 2012). Op dit moment is dat diploma echter niet verplicht om te werken als gezinsmediator, daar gezinsmediation geen gereguleerd beroep is.

Gezinsmediation is mogelijk:

- 1) zonder rechterlijke interventie: dit is de zogenaamde conventionele mediation; in dit geval wenden de partijen zich direct tot de mediator;
- 2) in de loop van de gerechtelijke procedure: artikel 1071 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, artikel 255 en artikel 373-2-10 van het burgerlijk wetboek.

De familierechter kan de partijen mediation voorstellen en na hun instemming een gezinsmediator aanwijzen.

De familierechter kan de partijen gelasten een gezinsmediator te ontmoeten die hen in kennis stelt van het onderwerp en het verloop van de gezinsmediation. De overeenkomst die wordt gesloten na afloop van de gezinsmediation kan officieel worden bekrachtigd door de familierechter (artikel 1534 en de artikelen 1565 en volgende van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering). De rechter bekrachtigt de overeenkomst officieel, behoudens indien hij constateert dat deze het belang van het kind niet voldoende beschermt of indien de instemming van de ouders niet vrijwillig is gegeven (artikel 373-2-7, lid 2, van het burgerlijk wetboek) of indien deze de openbare orde in het algemeen in gevaar kan brengen.

Gezinsmediation door de afdeling internationale gezinsmediation is kosteloos. Bij gezinsmediation door een particuliere mediator moeten de partijen wel een vergoeding betalen. Deze financiële vergoeding is gebaseerd op een officiële tarievenlijst die verplicht is voor mediationdiensten; de vergoeding is verschuldigd per sessie en per persoon en hangt af van het inkomen van de partijen (verlening van rechtsbijstand of hulp van het kinderbijslagfonds). Link

naar de relevante bepalingen van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering: [hier](#) (56 Kb) [fr](#).

Link naar de [informatiepagina van het ministerie van Justitie](#) over gezinsmediation.

Link naar lijsten van mediators: om de dichtstbijzijnde dienst voor gezinsmediation te vinden, zoekt u naar "médiation familiale" (gezinsmediation) onder het tabblad "Catégorie" (categorie) van de website [Justice en région](#).

Internationale gezinsmediation

Internationale gezinsmediation is geregeld in instrumenten voor internationale samenwerking in gezinszaken (het Verdrag van 's-Gravenhage van 25 oktober 1980 en de verordening Brussel II bis). Het doel is minnelijke schikkingen te treffen voor de terugkeer van het kind in geval van internationale ontvoering of overeenstemming te bereiken over de uitoefening van het omgangsrecht van een ouder.

De betrokkenen kunnen:

- 1) zich wenden tot zelfstandige mediators of mediators van een vereniging. Er staat een lijst van mediators die kunnen bemiddelen in internationale gezinskwesties op de volgende website: <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/sources-listes-des-mediateurs-familiaux-internationaux-26139.html> (of klik [hier](#)).
- 2) gebruik maken van mediation via de speciale afdeling internationale gezinsmediation bij het Franse ministerie van Justitie, die optreedt als de Franse centrale autoriteit voor de verdragen van 's-Gravenhage van 25 oktober 1980 en 19 oktober 1996 en voor de verordening Brussel II bis. De centrale autoriteit stelt voor gebruik te maken van mediation in samenwerkingszaken die haar worden voorgelegd, maar kan, afhankelijk van de situatie, ook optreden in andere zaken, zoals gevallen van ongeoorloofde overbrenging van kinderen, grensoverschrijdend omgangsrecht en grensoverschrijdende bescherming van minderjarigen.

Om de mediation te beginnen, moet de ene ouder in Frankrijk verblijven en de andere in het buitenland, ongeacht hun nationaliteit. Nadat een van de ouders een verzoek tot internationale gezinsmediation heeft ingediend, stuurt de afdeling internationale gezinsmediation het voorstel tot mediation door naar de andere ouder. Deze procedure dient **vrijwillig** te zijn: **er mag bij internationale gezinsmediation geen sprake zijn van dwang**. De mediators van de afdeling voeren hun opdracht onpartijdig en zorgvuldig uit en de mediation is onderworpen aan het beginsel van vertrouwelijkheid.

De mediation die wordt uitgevoerd door de afdeling internationale gezinsmediation van het ministerie van Justitie is kosteloos. Het verzoek moet, vergezeld van documenten over lopende of afgeronde procedures in Frankrijk of in het buitenland, per post naar het volgende adres worden gezonden:

Ministère de la Justice

Direction des affaires civiles et du Sceau – BDIP

Cellule de médiation familiale internationale

13 place Vendôme

75 042 Paris Cedex 01

Het verzoek kan ook per e-mail worden verstuurd: ✉ entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr

Link naar de website van het Franse ministerie van Justitie (afdeling internationale gezinsmediation): ✉ <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861>

[/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html](#)

Laatste update: 25/05/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([hr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Gezinsbemiddeling - Kroatië

MEDIATION

Sinds 1 november 2015 is een nieuwe Gezinswet (*Obiteljski zakon*) (*Narodne novine* (NN; Staatsblad van de Republiek Kroatië) nrs. 103/15 en 98/19) van kracht in de Republiek Kroatië. Deze bevat tien verschillende delen en het zevende deel regelt de verplichte counseling en gezinsmediation.

Verplichte counseling is een manier om gezinsleden te helpen om in overleg beslissingen te nemen over de familiebanden. Hierbij wordt met name toegezien op de bescherming van de familiebanden waarbij kinderen betrokken zijn en wordt er rekening gehouden met de juridische gevolgen als er geen overeenstemming wordt bereikt en met het instellen van een gerechtelijke procedure om te beslissen over de persoonlijke rechten van het kind. De verplichte counseling wordt uitgevoerd door een team van specialisten van het desbetreffende plaatselijke kantoor van het Kroatische instituut voor maatschappelijk werk (*Hrvatski zavod za socijalni rad*) op basis van de permanente of tijdelijke verblijfplaats van het kind of van de laatste permanente of tijdelijke gezamenlijke verblijfplaats van de echtgenoten of samenwonende partners. Conform de Gezinswet wordt de verplichte counseling pas uitgevoerd nadat er een gerechtelijke procedure voor uitvoering of voorlopige voorzieningen is ingesteld. De gezinsleden nemen persoonlijk en zonder gevolmachtigde deel aan de verplichte counseling.

De verplichte counseling vindt plaats: 1) voorafgaand aan het instellen van een echtscheidingsprocedure van echtgenoten met een gemeenschappelijk minderjarig kind; en 2) voorafgaand aan het instellen van andere gerechtelijke procedures in verband met de uitoefening van het ouderlijk gezag en de persoonlijke relaties met het kind. Voorafgaand aan het instellen van een echtscheidingsprocedure vindt de verplichte counseling met betrekking tot een of beide echtgenoten niet plaats: 1) als zij handelingsonbekwaam zijn, als zij zelfs met de hulp van een professional niet in staat zijn om het belang en de gevolgen van hun handelingen te bevatten; 2) als zij geen beoordelingsvermogen hebben; of 3) als hun permanente of tijdelijke verblijfplaats onbekend is. De verplichte counseling wordt uitgevoerd op verzoek van één partij, dat schriftelijk wordt gedaan aan het centrum voor maatschappelijk werk of middels een mondelinge verklaring die is opgenomen in een proces-verbaal. Bij de ontvangst van een verzoek om verplichte counseling moet het centrum voor maatschappelijk werk de datum van het gesprek plannen en de partijen oproepen. Als het centrum voor maatschappelijk werk bij wijze van uitzondering van mening is dat een gezamenlijk gesprek onder de desbetreffende omstandigheden niet zinvol is of als een of beide partijen hier om gerechtvaardigde redenen om heeft gevraagd, worden er afzonderlijke gesprekken met de partijen gepland en gehouden.

Gezinsmediation is een procedure waar de gezinsleden vrijwillig aan deelnemen. In afwijking van dit principe is het eerste gezinsmediationgesprek voorafgaand aan de instelling van een echtscheidingsprocedure verplicht.

Tijdens gezinsmediation proberen de partijen een geschil op familiegebied minnelijk op te lossen met de hulp van een of meerdere gezinsmediators. De gezinsmediator moet onpartijdig zijn, een specifieke opleiding hebben afgerond en zijn ingeschreven in het register van gezinsmediators. Het belangrijkste doel van gezinsmediation is het opstellen van een plan voor gedeelde ouderlijke zorg en andere afspraken over het kind. In het kader van gezinsmediation kunnen de partijen eveneens afspraken maken over andere al dan niet vermogensrechtelijke geschillen.

Gezinsmediation vindt niet plaats: 1) indien het team van specialisten van het centrum voor maatschappelijk werk of de gezinsmediator van mening is dat het wegens huiselijk geweld niet mogelijk is dat de echtgenoten op voet van gelijkheid deelnemen aan de mediation; 2) als een of beide echtgenoten handelingsonbekwaam zijn en zij zelfs met de hulp van een professional niet in staat zijn om het belang en de gevolgen van hun handelingen te bevatten; 3) als een of beide echtgenoten geen beoordelingsvermogen hebben; en 4) indien de permanente of tijdelijke verblijfplaats van een echtgenoot onbekend is. Gezinsmediation kan onafhankelijk van een gerechtelijke procedure worden uitgevoerd voorafgaand aan, tijdens of na afloop van een dergelijke procedure. Conform de Gezinswet wordt de gezinsmediation pas uitgevoerd nadat er een gerechtelijke procedure voor uitvoering of voorlopige voorzieningen is ingesteld. Bij wijze van uitzondering kan de rechter de partijen in de loop van een uitvoeringsprocedure voor de uitoefening van persoonlijke relaties met het kind voorstellen om gebruik te maken van mediation. Nadat de rechter de partijen heeft gehoord, kan hij de uitvoering met inachtneming van de omstandigheden van de zaak dertig dagen uitstellen en eisen dat het kind een gesprek met een specialist heeft of de partijen voorstellen om gebruik te maken van gezinsmediation om het geschil minnelijk op te lossen. De rechter kan in voorkomend geval een vonnis wijzen waarin de modaliteiten van de persoonlijke relaties gedurende de looptijd van het gesprek met de specialist of de gezinsmediation nader worden gepreciseerd. De rechter gaat hier echter niet toe over als de pogingen tot gezinsmediation niet zijn geslaagd of als er noodmaatregelen vereist zijn.

De gezinsmediator en alle andere personen die betrokken zijn bij de gezinsmediation moeten de informatie en gegevens waarvan zij tijdens de gezinsmediation kennis hebben genomen geheimhouden jegens derden, behoudens: 1) als het noodzakelijk is om informatie openbaar te maken voor de uitvoering van de overeenkomst; of 2) als het noodzakelijk is om informatie openbaar te maken om het kind te beschermen tegen de aantasting van zijn welzijn of om een risico op de ernstige aantasting van de fysieke of psychische integriteit van de persoon uit te sluiten. De gezinsmediator moet de partijen in kennis stellen van het geheimhoudingsprincipe.

De Gezinswet bepaalt dat de overeenkomst die in het kader van de gezinsmediation is gesloten aangaande het plan voor gedeelde ouderlijke zorg en de andere afspraken die zijn gemaakt, schriftelijk moeten worden vastgelegd en door alle partijen moeten worden ondertekend. Deze overeenkomst is uitvoerbaar na de officiële bekrachtiging door de rechter in het kader van een buitengerechtelijke procedure die op verzoek van de partijen is gestart.

Als de partijen niet tot een overeenkomst komen wat betreft het plan voor gedeelde ouderlijke zorg of een ander geschilpunt dat betrekking heeft op familierelaties, geeft de gezinsmediator in het afsluitingsrapport van de gezinsmediation aan of beide partijen actief hebben deelgenomen aan de procedure. Het afsluitingsrapport van de gezinsmediation wordt overgelegd aan de partijen. De gezinsmediator overlegt het afsluitingsrapport van de gezinsmediation aan de rechter die de procedure met het oog op de gezinsmediation heeft opgeschort.

Indien de partijen in het kader van de gerechtelijke procedure in onderlinge overeenstemming voorstellen om hun geschil door middel van gezinsmediation te beslechten, kan de rechter de procedure opschorten en in dit geval een termijn van drie maanden vaststellen gedurende welke de partijen kunnen trachten dit te doen. Indien de rechter gedurende de gerechtelijke procedure van mening is dat de geschillen op familiegebied minnelijk kunnen worden opgelost, kan hij de partijen eveneens voorstellen om gebruik te maken van gezinsmediation. Als de partijen de gezinsmediation aanvaarden, schort de rechter de procedure op en stelt hij een periode van drie maanden vast gedurende welke de partijen kunnen trachten om hun geschil door middel van gezinsmediation te beslechten. De rechter hervat de procedure als de partijen er niet binnen de opgelegde periode van drie maanden in slagen hun geschil door middel van gezinsmediation op te lossen of als de partijen vóór het verstrijken van deze termijn verzoeken om de hervatting van de gerechtelijke procedure. Voordat de rechter besluit om de procedure op te schorten, moet hij inschatten of een opschorting gepast is gezien de noodzaak om snel te handelen in zaken waarin hij uitspraak moet doen over de rechten en belangen van een kind.

In het kader van gezinsmediation moet de gezinsmediator de partijen ervan in kennis stellen dat zij het welzijn van het kind in aanmerking moeten nemen en kan hij het kind met instemming van zijn ouders de mogelijkheid geven om zijn mening te geven tijdens de gezinsmediation.

De gezinsmediator die de gezinsmediation heeft geleid, mag niet meewerken aan het opstellen van een deskundig advies of een gezinsevaluatie, noch op enigerlei wijze deelnemen aan de gerechtelijke procedure die is ingesteld voor het beslechten van het geschil van de partijen die gebruikmaken van de gezinsmediation, behoudens in de gevallen die wettelijk zijn vastgesteld.

Als de gezinsmediation wordt uitgevoerd door gezinsmediators die in dienst zijn bij een centrum voor maatschappelijk werk, komen hun honoraria niet voor rekening van de partijen. Als de gezinsmediation wordt uitgevoerd door gezinsmediators die werkzaam zijn buiten het systeem van centra voor maatschappelijk werk, komen de kosten voor hun diensten voor rekening van de partijen.

De bepalingen betreffende mediation worden op passende wijze toegepast in de procedure voor gezinsmediation.

Zie voor meer informatie:

De Gezinswet (NN; Staatsblad van de Republiek Kroatië, nrs. 103/15 en 98/19)

Reglement inzake verplichte counseling (*Pravilnik o obveznom savjetovanju*; NN; Staatsblad van de Republiek Kroatië, nr. 123/15)

Reglement betreffende gezinsmediation (*Pravilnik o obiteljskoj medijaciji*; NN; Staatsblad van de Republiek Kroatië, nrs. 123/15, 132/15 en 132/17)

De mediationwet (*Zakon o mirenju*; NN; Staatsblad van de Republiek Kroatië, nr. 18/11)

Laatste update: 03/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([it](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Gezinsbemiddeling - Italië

Gezinsbemiddeling is een procedure waaraan echtgenoten of partners die met elkaar op gespannen voet leven, vrijwillig kunnen deelnemen om hun geschillen met de hulp van een of meer bemiddelaars op te lossen. Bemiddelaars hebben tot taak de communicatie te bevorderen en het echtpaar te helpen de emotionele en materiële aspecten van de scheiding (verdeling van goederen, alimentatie, toewijzing van de echtelijke woning enz.) op te lossen. Zij moeten het echtpaar ook helpen overeenkomsten uit te werken die het best tegemoet komen aan de behoeften van alle gezinsleden.

Bemiddeling is op algemene wijze geregeld in wetsdecreet nr. 28 van 4 maart 2010 betreffende de 'uitvoering van artikel 60 van wet nr. 69 van 18 juni 2009 inzake bemiddeling ter beslechting van geschillen in burgerlijke en handelszaken', zoals gewijzigd.

In deze wet is de procedure geregeld voor de buitengerechtelijke beslechting van geschillen inzake **overdraagbare rechten**. Voor bepaalde uitdrukkelijk vermelde aangelegenheden, is bemiddeling een **voorwaarde** voor de ontvankelijkheid van het gedinginleidende stuk.

In het familierecht is voorafgaande bemiddeling alleen vereist bij geschillen inzake overeenkomsten met betrekking tot familiebedrijven (d.w.z. overeenkomsten waarbij de [eigenaar van een bedrijf](#) zijn bedrijf geheel of gedeeltelijk overdraagt aan een of meer nakomelingen).

Voor alle andere familiegeschillen is bemiddeling vrijwillig.

Bij procedures inzake ouderlijk gezag kan de rechter zijn uitspraak echter uitstellen, zodat de echtgenoten, met de hulp van deskundigen, kunnen pogen via bemiddeling tot een overeenkomst te komen, met name wat betreft de bescherming van de geestelijke en materiële belangen van het kind of de kinderen.

Bemiddeling kan worden georganiseerd **door of via openbare of particuliere instanties** die naar behoren zijn ingeschreven in het **register van bemiddelingsorganen**, dat wordt bijgehouden door het ministerie van Justitie.

De lijst van bemiddelingsorganen is te vinden op de volgende website:

<https://mediazione.giustizia.it/ROM/ALBOORGANISMIMEDIAZIONE.ASPX>

Iedere bij de Italiaanse balie ingeschreven advocaat is van rechtswege ook een bemiddelaar.

In vele gemeenten kan via adviescentra voor gezinnen, sociale diensten of lokale gezondheidsdiensten een beroep worden gedaan op **gezinsbemiddelingsdiensten**.

De '**ondersteunde onderhandelingen**' zijn een andere, van bemiddeling onderscheiden procedure voor de buitengerechtelijke beslechting van geschillen. Dit is geregeld bij wetsbesluit nr. 132 van 12 september 2014, dat, na wijziging, is omgezet in wet nr. 162 van 10 november 2014.

Doel van deze ondersteunde onderhandelingen is te komen tot een overeenkomst (een zogeheten 'via onderhandelingen bereikte overeenkomst') waarin de partijen ermee instemmen 'loyaal samen te werken om het geschil in der minne te regelen'. De overeenkomst is alleen geldig wanneer zij op schrift is gesteld **met de hulp van een of meer advocaten** en wanneer zij betrekking heeft op overdraagbare rechten.

Anders dan via mediation bereikte overeenkomsten, zijn de via onderhandelingen bereikte overeenkomsten **uitvoerbaar** en kunnen zij de grondslag vormen voor de inschrijving van een gerechtelijke hypotheek.

Net als bemiddeling, kunnen dergelijke onderhandelingen verplicht of vrijwillig zijn.

In het familierecht zijn ondersteunde onderhandelingen altijd vrijwillig.

De wet regelt **ondersteunde onderhandelingen op het gebied van scheiding van tafel en bed en echtscheiding**, teneinde te komen tot een minnelijke regeling of een wijziging van de eerder vastgestelde voorwaarden.

Voor **echtparen zonder minderjarige kinderen** (of handelingsonbekwame meerderjarige kinderen), wordt de overeenkomst voorgelegd aan de officier van justitie bij het bevoegde gerecht, die, zolang hij geen onregelmatigheden vaststelt, aan de advocaten mededeelt dat er geen belemmeringen zijn voor de regeling.

Voor **echtparen met minderjarige kinderen** (of handelingsonbekwame meerderjarige kinderen), moet de overeenkomst binnen tien dagen worden toegezonden aan de officier van justitie bij het bevoegde gerecht, die moet nagaan of de belangen van de kinderen zijn gewaarborgd. Indien de beoordeling positief is, geeft de officier van justitie zijn toestemming. In geval van een negatieve beoordeling, zendt de officier van justitie de overeenkomst door naar de president van het bevoegde gerecht, die binnen dertig dagen een bijeenkomst met de partijen belegt.

De op deze wijze bereikte en gevalideerde overeenkomst heeft de **gevolgen en komt in de plaats van een gerechtelijke scheiding van tafel en bed of een echtscheiding** en wijzigt de ter zake geldende voorwaarden.

Na de inwerkingtreding van wet nr. 76 van 20 mei 2016, kunnen partijen ondersteunde onderhandelingen ook gebruiken bij de ontbinding van een **geregistreerd partnerschap tussen personen van hetzelfde geslacht**.

Laatste update: 21/07/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Cyprus

In Cyprus bestaat er een wettelijke bemiddelingsprocedure in familiezaken, die is geregeld bij wet 62(I)/2019 betreffende bemiddeling in familiegeschillen van 2019, die op 25 april 2019 in werking is getreden. Op 30 december 2022 is er een speciaal reglement (RAA 507/2022) uitgevaardigd ter vergemakkelijking van de uitvoering van die wet.

Laatste update: 02/04/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Letland

Om de toepassing van alternatieve methoden van geschillenbeslechting te bevorderen, heeft de Republiek Letland de wet inzake mediation aangenomen (*Mediācijas likums* – van kracht sinds 18 juni 2014).

Het mediationmodel dat door de rechtbank wordt aanbevolen in civielrechtelijke procedures, is op 1 januari 2015 van kracht geworden. Rechters zijn verplicht om de partijen op verschillende momenten in de procedure – nadat de procedure van start is gegaan, tijdens de procesvoorbereiding en op de voorlopige hoorzitting, en ook tijdens rechtsvorderingen, totdat het onderzoek ten gronde is afgerond – de mogelijkheid aan te bieden het geschil te beslechten via mediation.

Er zijn verschillende projecten uitgevoerd om geschillenbeslechting via mediation te bevorderen:

1. Project - Kosteloze mediation in familiegeschillen

De Raad van Gecertificeerde Mediators (*Sertificētu mediatoru padome*) gaat in 2023 door met de uitvoering van het programma “mediation in familiegeschillen”, zoals hij sinds 1 januari 2017 doet. In het kader van dit met overheidsmiddelen gefinancierd programma komen personen in aanmerking voor steun waarmee zij de gelegenheid krijgen vijf kosteloze bijeenkomsten met een gecertificeerde mediator bij te wonen om geschillen tussen ouders op te lossen die ook de belangen van kinderen nadelig beïnvloeden, en manieren te vinden om de verhoudingen tussen gezinsleden te verbeteren. In het kader van het project subsidieert de staat de eerste vijf mediationbijeenkomsten (van 60 minuten elk), die door een gecertificeerde mediator worden geleid en waaraan voor de partijen geen kosten zijn verbonden. Als het geschil niet binnen vijf bijeenkomsten is beslecht, zijn de kosten van verdere dienstverlening voor de partijen. Om te beoordelen of iemand in aanmerking komt, moet een gecertificeerde mediator of de Raad van Gecertificeerde Mediators (*Sertificētu mediatoru padome*) worden geraadpleegd. Informatie over het project wordt via rechtbanken verstrekt aan betrokken personen en doorgegeven aan lokale besturen, sociale diensten, familierechtbanken enz.

Om een beroep te doen op deze mediation in familiezaken, kunt u contact opnemen met [de gecertificeerde mediator van uw keuze die aan het programma deelneemt](#) of, als het niet mogelijk is om overeenstemming te bereiken over de keuze van een mediator, met de Raad van Gecertificeerde Mediators per e-mail op smp@smp.lv of door te bellen naar het nummer 28050777.

Meer details over het programma vindt u [hier](#).

2. Advies

Belangstellenden kunnen advies inwinnen over mediation en de toepassing ervan bij de Raad van Gecertificeerde Mediators, per e-mail op smp@smp.lv of door te bellen naar het nummer +371 28 050 777.

Laatste update: 05/04/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Litouwen

In Litouwen wordt bemiddeling/mediation bij civiele geschillen (waaronder gezinsconflicten) gereguleerd door de Wet bemiddeling van de Republiek Litouwen (waarvan een nieuwe versie per 1 januari 2019 van kracht is geworden). De Wet bemiddeling is van toepassing op het beslechten van nationale en internationale civiele geschillen en strekt tot uitvoering van Richtlijn 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken.

Bemiddeling/mediation is een procedure voor het beslechten van civiele geschillen waarbij een of meerdere bemiddelaars/mediators (onafhankelijke derden) de partijen helpen om hun geschil in der minne op te lossen. De partijen kunnen deze methode hanteren voor zowel geschillen die nog niet voor de rechter zijn gebracht (buitengerechtelijke bemiddeling/mediation) als zaken die al bij een rechtbank in behandeling zijn (gerechtelijke bemiddeling/mediation). Bemiddeling/mediation is alleen mogelijk als beide partijen bij het geschil schriftelijk met deze handelwijze hebben ingestemd. Bovendien is bemiddeling /mediation alleen een optie ten aanzien van de soorten geschillen waarover de partijen een schikkingsovereenkomst kunnen afsluiten. De bemiddelaar /mediator wordt hetzij door de partijen gezamenlijk benoemd hetzij, op verzoek van de partijen, voorgedragen door de overheidsdienst voor rechtsbijstand. Sinds 1 januari 2019 mogen bemiddelingsdiensten alleen nog worden verricht door personen die daarvoor een speciaal examen hebben afgelegd (enkele uitzonderingen daargelaten), ook aan de andere vereisten voldoen zoals aangegeven in de wet (een goede reputatie, een universitair diploma, een

afgeronde opleiding tot bemiddelaar/mediator) en vermeld staan in de lijst van bemiddelaars/mediators van de Republiek Litouwen. De lijst van bemiddelaars/mediators wordt gepubliceerd op de website van de overheidsdienst voor rechtsbijstand (<http://vgtpt.lrv.lt/>). Van bemiddelaars/mediators wordt ook verwacht dat zij voldoen aan de normen voor onpartijdigheid en professionaliteit. Afhankelijk van de overeengekomen voorwaarden kunnen bemiddelaars/mediators hun diensten tegen betaling of kosteloos aanbieden. De partijen en bemiddelaars/mediators kunnen onderling de methode en procedure voor beslechting van het geschil overeenkomen. Iedere partij mag zich zonder opgaaf van redenen terugtrekken uit de bemiddeling/mediation.

De partijen moeten zich goed realiseren dat een eventuele verjaringstermijn wordt opgeschort zodra met de bemiddeling/mediation wordt begonnen. Dat betekent dat de partijen wanneer zij het geschil niet in der minne kunnen beslechten, alsnog naar de rechter kunnen stappen om verhaal te zoeken. Als de partijen er wel in slagen om het geschil met behulp van een bemiddelaar/mediator in der minne op te lossen, dan sluiten zij een schikkingsovereenkomst af. Die schikkingsovereenkomst is uitvoerbaar zodra zij in een vereenvoudigde procedure door een rechter wordt goedgekeurd.

Verder is in de wet het beginsel van vertrouwelijkheid neergelegd als een van essentiële uitgangspunten van bemiddeling/mediation. Dit betekent dat, tenzij de partijen anderszins overeenkomen, zij zelf, de bemiddelaars/mediators en de beheerders van de bemiddelingsdiensten alle informatie die verband houdt met de bemiddeling/mediation geheim moeten houden, met uitzondering van informatie die nodig is voor de goedkeuring of implementatie van de tijdens de bemiddeling/mediation afgesloten schikkingsovereenkomst en informatie waarvan de niet-openbaarmaking zou indruisen tegen het publieke belang. Met deze bepaling is gewaarborgd dat informatie die tijdens de bemiddeling/mediation wordt verstrekt, behoudens de hierboven vermelde uitzonderingen, niet kan worden gebruikt ten nadele van de partij die haar verstrekt.

In de Wet bemiddeling worden de specifieke kenmerken van verplichte en gerechtelijke bemiddeling/mediation alsmede de disciplinaire verantwoordelijkheid van de bemiddelaars/mediators geregeld.

Met ingang van 1 januari 2020 is bemiddeling/mediation in gezinsconflicten verplicht. Verplichte en gerechtelijke bemiddeling/mediation worden uit de rijksbegroting gefinancierd (tot maximaal zes uur) in gevallen waarin de selectie van de bemiddelaars/mediators wordt beheerd door de overheidsdienst voor rechtsbijstand. De partijen hebben het recht om uit de lijst van bemiddelaars/mediators zelf een bemiddelaar/mediator te kiezen voor het verlenen van verplichte bemiddelingsdiensten, maar als zij dat doen betalen zij zelf de kosten.

Overeenkomstig het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering betalen mensen die bemiddeling/mediation hebben gevolgd, lagere gerechtskosten als zij vervolgens naar de rechter gaan.

Zie voor nadere informatie over bemiddeling/mediation de website van het ministerie van Justitie (in het Litouws).

<http://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/civiliniu-gincu-taikinamasis-tarpininkavimas-mediacija>

Er is ook Engelstalige informatie beschikbaar op de website van het ministerie van Justitie:

<http://tm.lrv.lt/en/fields-of-activity/mediation>

Laatste update: 10/04/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Gezinsbemiddeling - Luxemburg

Regelgeving

De bemiddeling/mediation in familiezaken is geregeld in de [wet van 24 februari 2012 inzake de bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken](#) en in de [verordening van het Groothertogdom Luxemburg van 25 juni 2012](#) tot vaststelling van de procedure voor de erkenning van mediators in gerechtelijke en familiezaken, de specifieke opleiding voor bemiddeling/mediation en het houden van een kosteloze informatiebijeenkomst.

In artikel 1251-1, lid 2, van het nieuwe wetboek van burgerlijke rechtsvordering is vastgesteld in welke zaken de rechter "bemiddeling/mediation in familiezaken" aan de partijen kan voorstellen. Het betreft de volgende zaken:

echtscheiding, scheiding van tafel en bed, scheiding van stelen met een geregistreerd partnerschap, waaronder de boedelscheiding, de verdeling van de gemeenschap van goederen en de onverdeelde boedel;

alimentatieplicht, bijdrage aan huishoudelijke uitgaven, onderhoudsplicht ten aanzien van kinderen en de uitoefening van het ouderlijk gezag.

Procedure

Er kan gebruik worden gemaakt van conventionele bemiddeling/mediation of van bemiddeling/mediation in gerechtelijke en familiezaken. De eerste vorm van bemiddeling kan, ongeacht het onderwerp, door elk van de partijen worden voorgesteld, onder voorbehoud van de toepassing van artikel 1251-22, lid 2, van het nieuwe wetboek van burgerlijke rechtsvordering, en zulks buiten de gerechtelijke of scheidsrechterlijke procedure om. De afspraken over het bemiddelings-/mediationproces worden schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst die door de partijen en de mediator wordt ondertekend. Bij conventionele bemiddeling/mediation kunnen partijen kiezen voor zowel een mediator die erkend is door de minister van Justitie of als voor een niet-erkende mediator. Wanneer de rechter al een geschil in een van de in artikel 1251-1, lid 2, van het bovengenoemde wetboek bedoelde zaken in behandeling heeft, kan hij de partijen een voorstel tot bemiddeling/mediation in familiezaken doen. Hij geeft bevel tot het houden van een kosteloze informatiebijeenkomst met een erkende mediator of met een niet in Luxemburg erkende mediator die wel voldoet aan gelijkwaardige of grotendeels vergelijkbare vereisten voor erkenning in een andere lidstaat van de Europese Unie conform artikel 1251-3, lid 1, derde alinea. De kosten voor iedere volgende bijeenkomst bedragen 57 EUR (bedrag vastgesteld bij Luxemburgse verordening). De rechter stelt de duur van de bemiddelings-/mediationopdracht vast, die maximaal drie maanden mag duren. De duur van de opdracht kan echter met instemming van de partijen worden verlengd. Natuurlijke personen die niet over voldoende financiële middelen beschikken, kunnen een financiële bijdrage krijgen voor elk mediationproces in familiezaken.

Het is belangrijk te weten dat de overeenkomsten die het resultaat zijn van bemiddeling/mediation dezelfde bewijskracht hebben als een gerechtelijke beslissing. Deze overeenkomsten, ongeacht of ze zijn gesloten in het buitenland of op nationaal niveau, zijn binnen de Europese Unie uitvoerbaar op grond van Richtlijn 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken. De overeenkomst wordt volledig of gedeeltelijk bekrachtigd door de voorzitter van de arrondissementsrechtbank en is daarmee uitvoerbaar. Bij bemiddeling/mediation in familiezaken controleert de rechter niet alleen of de overeenkomst in overeenstemming is met het algemene overheidsbeleid, maar ook of deze niet in strijd is met de belangen van kinderen, of het geschil via bemiddeling/mediation kan worden beslecht en of de bemiddelaar/mediator voor dit doel door de minister van Justitie is erkend.

Links:

[Overzicht van erkende bemiddelaars/mediators](#)

[Ministerie van Justitie](#) (Algemene informatie over bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken)

Laatste update: 09/12/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Hongarije

Bezoek de pagina [Bemiddeling/mediation in de lidstaten](#), die informatie bevat over bemiddeling in familiezaken.

Laatste update: 15/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Malta

Wet die de bemiddeling/mediation regelt

De desbetreffende wetgeving in Malta is hoofdstuk 474, namelijk de **Mediation Act** (wet inzake bemiddeling/mediation).

Wat is bemiddeling/mediation?

Wanneer een paar een conflict heeft in familiezaken, dan kunnen zij de hulp van een bemiddelaar/mediator inroepen om hen te helpen om tot een minnelijke schikking te komen in plaats van juridische stappen te zetten. In het Maltese recht is het gebruik van bemiddeling/mediation verplicht voor een paar voordat het overgaat tot een procedure van scheiding van tafel en bed voor de familierechter van de civiele rechtbank.

Wie is de bemiddelaar/mediator en wat is zijn rol?

De rol van de bemiddelaar/mediator is om de partijen te helpen tot een minnelijke schikking te komen. Het is een onpartijdige en onafhankelijke persoon die door de rechtbank wordt aangewezen. In bepaalde gevallen kiezen de partijen zelf de bemiddelaar/mediator tegen betaling van een vergoeding. Alle bemiddelaars/mediators beschikken over de professionele kwalificaties die nodig zijn voor hun rol. De meeste bemiddelaars/mediators zijn familietherapeuten, maatschappelijk werkers of advocaten.

Wanneer de partijen de zaak voor de rechter brengen, kan een bemiddelaar/mediator in de rechtbank nooit bewijzen overleggen die voortvloeien uit hetgeen tijdens de bemiddeling/mediation besproken is geweest.

Wie kan gebruikmaken van bemiddeling/mediation?

Bemiddeling/mediation is mogelijk in de volgende gevallen:

voor scheiding van tafel en bed of echtscheiding (voor zover, in het geval van echtscheiding, de echtgenoten gedurende ten minste vier jaar gescheiden hebben gewoond);

voor levensonderhoud door de echtgenoot;

voor regeling van zaken met betrekking tot een kind geboren buiten het huwelijk, bijvoorbeeld zorg voor en gezag over het kind, omgangsrecht en levensonderhoud;

voor wijziging van een overeenkomst betreffende scheiding van tafel en bed of echtscheiding;

voor wijziging van een overeenkomst met betrekking tot de zorg voor en het gezag over een kind, omgangsrecht en levensonderhoud.

Het is niet noodzakelijk gehuwd te zijn om een beroep te kunnen doen op bemiddeling/mediation.

Hoe een bemiddelings-/mediationprocedure te beginnen en hoe verloopt deze?

Voor bemiddeling/mediation moet de belanghebbende een brief, gericht aan de griffier, indienen met daarin een verzoek om toestemming om een bemiddelings-/mediationprocedure te starten. De brief moet de namen en adressen van beide partijen bevatten en op zijn minst het nummer van de identiteitskaart van de afzender. Het is niet noodzakelijk dat de brief ondertekend is door een advocaat om ontvankelijk te zijn. De brief wordt ingediend bij de griffier van de kamer van familiezaken van de civiele rechtbank, een procedure die geheel kosteloos is.

Een procedure van bemiddeling/mediation kan ook worden ingeleid met een bericht, hoewel deze procedure bedoeld is voor gevallen waarin beide partijen al overeenstemming hebben bereikt over de meeste juridische aspecten. Het bericht bevat dezelfde details als een brief, met dien verstande dat de partijen ook een overeenkomst overleggen die door hun advocaten of hun gemeenschappelijke notaris opgesteld is. Het bericht dient door beide partijen en hun notaris of door hun advocaten en notarissen te worden ondertekend.

Zodra de brief of het bericht is ingediend, wordt er een bemiddelaar/mediator van een door de rechtbank opgestelde lijst aangewezen. De bemiddelaar/mediator kan ook in onderlinge overeenstemming privé worden gekozen door de partijen zelf. De bemiddelaar/mediator roept de partijen op per brief waarin de precieze datum vermeld is waarop zij voor de rechter moeten verschijnen. De zittingen vinden achter gesloten deuren plaats, alleen met de bemiddelaar/mediator en, als de partijen dat wensen, ook met de advocaten van de partijen. De aanwezigheid van een advocaat is niet vereist tijdens een bemiddeling/mediation.

De bemiddelaar/mediator onderzoekt samen met de partijen de mogelijkheid van verzoening. Als hij van mening is dat het nog steeds mogelijk is het huwelijk of de relatie van het paar te redden, dan kan hij het paar verwijzen naar een adviseur voor huwelijksproblemen en de bemiddeling/mediation voorlopig stopzetten. Indien de partijen van mening zijn dat hun huwelijk of relatie niet meer kan worden voortgezet, dan probeert de bemiddelaar/mediator hen te helpen een overeenstemming te bereiken over hun kinderen en hun bezittingen.

Indien de partijen overeenstemming bereiken, wordt een overeenkomst opgesteld en voorgelezen door de mediator en als de partijen het eens zijn met de inhoud van de overeenkomst, dan dient de bemiddelaar/mediator deze formeel in bij de griffier, zodat hij deze kan voorleggen aan de rechter. Wanneer de rechter de overeenkomst goedkeurt, kunnen de partijen naar de notaris gaan, die deze vervolgens openbaar en officieel maakt.

Indien de partijen geen overeenstemming bereiken, wordt de bemiddeling/mediation beëindigd en hebben de partijen de mogelijkheid om een procedure te beginnen voor de rechtbank. De partijen moeten binnen twee maanden na het einde van de bemiddeling/mediation de zaak aanhangig maken bij de kamer van familiezaken van de civiele rechtbank. Indien deze termijn wordt overschreden, moet het paar de procedure opnieuw beginnen, te beginnen met een nieuwe bemiddeling/mediation.

Wat gebeurt er als een van de partijen in het buitenland woont?

Een grensoverschrijdend conflict wordt gedefinieerd als een conflict waarin ten minste een van de partijen haar woonplaats of gewone verblijfplaats in Malta heeft en de andere partij haar woonplaats of gewone verblijfplaats in een andere lidstaat heeft op de datum dat:

de partijen overeenkomen om bemiddeling/mediation te starten nadat het geschil is ontstaan;

de bemiddeling/mediation wordt gelast door de rechter;

een verplichting tot bemiddeling/mediation voortvloeit uit de nationale wetgeving; of,

in het geval waarin een vonnis of beschikking is gewezen door de rechtbank, vanaf de datum van dit vonnis of deze beschikking.

In een dergelijk geval moet de persoon die in het buitenland verblijft of woont naar Malta komen, of zijn advocaat in Malta volmacht te geven om hem te vertegenwoordigen en vervolgens naar Malta komen enkel om de overeenkomst van scheiding van tafel en bed te ondertekenen. Aan de andere kant, als de persoon die zijn woonplaats of gewone verblijfplaats in Malta heeft niet op de hoogte is van de verblijfplaats van zijn/haar partner (die bijvoorbeeld uit Malta vertrokken is of zijn/haar partner verlaten heeft), moet hij een brief van bemiddeling/mediation overleggen waarin hij dit feit onder ede bevestigt; deze brief wordt onmiddellijk gesloten en er wordt door deze persoon een procedure voor de rechtbank ingesteld tegen de curatoren die de afwezige partij vertegenwoordigen en die door de rechtbank aangewezen zijn.

Laatste update: 11/01/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Nederland

Bij mediation lossen partijen onder begeleiding van een onafhankelijke bemiddelaar samen het conflict op. Mediation wordt vooral toegepast in het burgerlijk recht en het publiekrecht. Deze vorm van buitengerechtelijke geschiloplossing brengt veel voordelen met zich mee. Een conflict wordt vaak sneller opgelost dan wanneer het voor de rechter zou komen. Mediation is bovendien in veel gevallen goedkoper. Daarnaast draagt mediation bij aan het behoud van de relatie tussen de partijen. Op vrijwillige basis gaan partijen op zoek naar een oplossing.

Mediatorsfederatie Nederland

In Nederland zijn er verschillende registers van mediators. De [Mediatorsfederatie Nederland](#) (MfN) beheert het [Register van Mediators](#) (het vroegere NMI-register). De MfN is de federatie waarin de grootste mediatorsverenigingen in Nederland vertegenwoordigd zijn. In het MfN-register worden enkel mediators opgenomen die aan zorgvuldig afgewogen kwaliteitscriteria voldoen. De Nederlandse overheid gebruikt de normen van de MfN als basis voor het register van mediators die in de toevoegingssfeer ([register](#) van de Raad voor Rechtsbijstand) werken. Op de website van de MfN vindt u verder onafhankelijke informatie over mediation en mediators in Nederland.

ADR International Register

Daarnaast bestaat ook het [ADR International Register](#). Op de website van dit register kan worden gezocht naar mediators en tevens is er informatie beschikbaar over onderwerpen die gerelateerd zijn aan mediation.

Informatie over mediation

In Nederland bestaat verder het initiatief [‘Mediation naast rechtspraak’](#). Dit initiatief houdt in dat de rechtbank of het gerechtshof, waar een procedure loopt, betrokkenen wijst op de mogelijkheid te kiezen voor mediation. Het gerechtshof kan daarnaast partijen verwijzen naar een ouderschapsonderzoek waar mede langs de weg van mediation gezocht kan worden naar een mogelijke oplossing van het probleem.

Andere instanties waar informatie over mediation verkregen kan worden zijn [Het Juridisch Loket](#) en de [Raad voor Rechtsbijstand](#).

Onder bepaalde omstandigheden kan een (gedeeltelijke) vergoeding voor de kosten van mediation verkregen worden. Meer informatie over gesubsidieerde mediation kunt u [hier](#) vinden.

Gerelateerde links

[Mediatorsfederatie Nederland](#)

[ADR International Register](#)

[De Rechtspraak over mediation naast rechtspraak](#)

[Het Juridisch Loket](#)

[Rechtsbijstand](#)

[Raad voor Rechtsbijstand](#)

Laatste update: 07/02/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Oostenrijk

In Oostenrijk dient de rechtbank tijdens procedures in familiezaken minnelijke oplossingen te vinden. Daartoe kan zij eveneens verlangen dat er een inleidend onderhoud over mediation plaatsvindt of kan zij mediation aanbevelen (artikel 107, lid 3 Z 2, van de wet inzake niet-contentieuze procedures). Mediationsteams met twee nationaliteiten voldoen in Oostenrijk aan de vereisten inzake gezinsmediation, maar dienen ad hoc te worden samengesteld met de hulp van het federale ministerie van Justitie, dat optreedt als centrale autoriteit, en private mediationverenigingen.

Laatste update: 05/06/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([PL](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Gezinsbemiddeling - Polen

Informatie over de mediationprocedure in zaken die onder het familierecht vallen, echtscheidingen en scheidingen van tafel en bed

Mediation is een vrijwillig en vertrouwelijk middel om geschillen te beslechten, waardoor de partijen bij het geschil dankzij de bemiddeling van een onpartijdige en onafhankelijke mediator tot overeenstemming kunnen komen. De kwesties die in de loop van het mediationproces worden behandeld, hangen af van de wens van de deelnemers. Er kan een overeenkomst worden gesloten over de verzoening van de echtgenoten, het vaststellen van de voorwaarden van de scheiding, de uitvoeringswijzen van het ouderlijk gezag, het contact met de kinderen, het voldoen aan de behoeften van het gezin, alimentatie, en kwesties aangaande vermogen en huisvesting. Kwesties zoals de afgifte van een paspoort, de keuze van het onderwijs van het kind, contact met de verdere familie of het beheer van het vermogen van het kind kunnen ook door middel van een overeenkomst worden geregeld.

De voordelen van mediation

- Mediation helpt bij het kalmeren van negatieve emoties en bij het begrijpen van de eigen behoeften en die van de ander; zo vermindert mediation de psychologische druk in conflictsituaties.

Hoe doet u een beroep op mediation?

- Het is mogelijk om een beroep op mediation te doen voorafgaand aan het instellen van een rechtsvordering voor de rechtbank of na het aanspannen van een procedure, krachtens een beslissing van de rechtbank.
- Voor mediation is in ieder geval instemming van de partijen vereist.
- Iedere betrokken partij kan tijdens iedere fase van de gerechtelijke procedure verzoeken om een mediationprocedure.

Wie kiest de mediator?

- De mediator wordt gezamenlijk gekozen door de partijen of aangewezen door de rechter, waarbij personen die zijn ingeschreven op de lijst van erkende mediators voorrang krijgen.

Wat is de maximale duur van een mediationprocedure?

- Een mediationprocedure die is gestart bij rechterlijke beslissing duurt ten hoogste drie maanden, maar kan op gezamenlijk verzoek van de partijen of om andere belangrijke redenen worden verlengd, indien het geschil op deze wijze minnelijk kan worden beslecht.

Hoe verloopt de mediation?

- Na de ontvangst van de rechterlijke beslissing neemt de mediator contact op met de partijen om de datum en plaats van de afspraak vast te stellen.
- De mediator legt de partijen de principes en het verloop van de mediationprocedure uit en vraagt ze of zij de mediation aanvaarden.
- De mediation bestaat eruit dat de partijen elkaar in aanwezigheid van de mediator ontmoeten. De mediator kan elk van de partijen ook individueel ontmoeten.
- De partijen kunnen weigeren deel te nemen aan de mediation.
- De mediation is vertrouwelijk. De mediator heeft niet het recht informatie over de mediation openbaar te maken aan derden. Het proces-verbaal van mediation bevat geen beoordeling of mening van de partijen.
- De mediator kan niet als getuige worden gehoord over de feiten waarvan hij kennis heeft genomen tijdens de mediation, tenzij de partijen hem ontheffen van zijn geheimhoudingsplicht.

Hoe eindigt de mediation?

- De mediation eindigt door het sluiten van een gezamenlijke overeenkomst die door de partijen is ondertekend.
- Bij echtscheidingen en scheidingen van tafel en bed kan mediation leiden tot de verzoening van de echtgenoten, tot een overeenkomst tussen hen of tot een gezamenlijk standpunt over de procedure. Deze elementen vormen de basis waarop de rechtbank beslist over de zaak.
- De mediator betekent een kopie van het proces-verbaal aan de partijen.
- De mediator deponeert het proces-verbaal en de overeenkomst, indien er een overeenkomst gesloten wordt, bij de griffie van de rechtbank.
- De overeenkomst die officieel is bekrachtigd door de rechtbank is uitvoerbaar en beëindigt de procedure.
- De rechtbank weigert om de overeenkomst officieel te bekrachtigen indien deze strijdig is met het recht en de goede zeden, tot doel heeft het recht te omzeilen, of onbegrijpelijk of contradictoir is.
- Indien de overeenkomst die executoriale titel vormt niet wordt uitgevoerd, is het mogelijk om een beroep te doen op een gerechtsdeurwaarder om over te gaan tot gedwongen tenuitvoerlegging.
- Indien er geen overeenkomst wordt gesloten, kunnen de partijen een gerechtelijke procedure aanspannen.

Wat kost mediation?

De partijen dragen de kosten voor de mediation. Deze worden over het algemeen gelijk verdeeld tussen de partijen, tenzij zij anders overeenkomen.

Partijen kunnen verzoeken om te worden vrijgesteld van de mediationkosten.

De rechtbank kan een partij, ongeacht de afloop van de zaak, verplichten om de kosten te vergoeden die worden veroorzaakt door een duidelijk ongegronde weigering om deel te nemen aan mediation.

Als er vóór de zitting voor de rechtbank een overeenkomst wordt gesloten, krijgt de partij het gehele griffierecht terug.

Als de mediation in een latere fase van de procedure (na de zitting) leidt tot het sluiten van een overeenkomst, krijgt de partij 75% van het griffierecht terug.

Indien de partijen een echtscheidings- of scheidingszaak minnelijk beslechten voor de rechtbank van eerste aanleg en bij afstand van instantie, krijgt de partij die de zaak voor de rechter heeft gebracht het betaalde griffierecht volledig terug. Indien de partijen de zaak minnelijk beslechten vóór het einde van de procedure van de rechtbank in tweede aanleg, krijgt de partij 50% van het betaalde griffierecht terug.

In geval van buitengerechtelijke mediation volgt de hoogte van de honoraria van de mediator uit de tarievenlijst van het mediationcentrum of stellen de partijen deze met de mediator vast voordat de mediation van start gaat.

Laatste update: 23/09/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJN-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJN en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Portugal

GEZINSMEDIATION IN PORTUGAL

Vrijwillige deelname en officiële bekrachtiging van de overeenkomst

In Portugal vindt mediation op vrijwillige basis plaats. De partijen bij een familiegescil waarbij kinderen of echtgenoten betrokken zijn, kunnen overeenkomen om een beroep te doen op publieke of private mediation. De rechtbank kan de partijen eveneens adviseren om gebruik te maken van mediation. Een dergelijke stap kan echter niet worden opgelegd, als de partijen dit niet willen of hier bezwaar tegen maken.

Mediation kan voorafgaan aan of samengaan met een rechtsvordering voor de rechtbank of de burgerlijke stand (*Conservatória do Registo Civil*). **Een overeenkomst over familiekwesaties moet in alle gevallen officieel worden bekrachtigd om uitvoerbaar te zijn.** De wettelijke vertegenwoordiger van de partijen is in voorkomend geval gemachtigd om deel te nemen aan de mediationbijeenkomsten en doet dit in de praktijk incidenteel. De algemene beginselen inzake mediation zijn vastgesteld in Wet nr. 29/2013 van 19 april 2013.

Mediation in de rechtbanken

Indien de partijen een beroep doen op **gezinsmediation voordat zij een rechtsvordering instellen** en tot een overeenkomst komen, moeten zij deze **officieel te laten bekrachtigen door het kantoor van de burgerlijke stand van hun keuze**. In dit geval kan de overeenkomst betrekking hebben op kwesties aangaande de echtgenoten (echtscheiding, alimentatie, echtelijke woning, gebruik van de familienaam door de ex-echtgenoot enz.) of de kinderen (overeenkomst over de ouderlijke verantwoordelijkheden in het kader van een echtscheidingsovereenkomst, overeenkomst over alimentatie voor meerderjarige kinderen enz.). Voorafgaand aan de bekrachtiging door de ambtenaar van de burgerlijke stand brengt het openbaar ministerie advies uit over de overeenkomst voor zover deze de ouderlijke verantwoordelijkheid bevoor minderjarige kinderen betreft.

Indien de gezinsmediation plaatsvindt voorafgaand aan de rechtsvordering en **het enige doel hiervan is om de ouderlijke verantwoordelijkheden voor minderjarige kinderen middels een overeenkomst te reguleren** (zonder echtscheidingsovereenkomst of overeenkomst voor scheiding van tafel en bed), moeten de partijen de bevoegde rechtbank verzoeken om deze overeenkomst officieel te bekrachtigen.

Indien de **gezinsmediation plaatsvindt tijdens een gerechtelijke procedure**, moet de hieronder beschreven procedure worden gevolgd.

Rechtsvorderingen over de ouderlijke verantwoordelijkheden (gezag, omgangsrecht, alimentatie voor minderjarige kinderen enz.) beginnen met een gespecialiseerd technisch verhoor en mediation. Indien de bijeenkomst waarvoor de partijen door de rechter zijn opgeroepen niet leidt tot een overeenkomst, schort de rechter de bijeenkomst twee à drie maanden op en verwijst hij de partijen naar een van de volgende twee procedures: mediation indien beide partijen hierom vragen of hierin toestemmen; of een gespecialiseerd technisch verhoor door de technische-evaluatiediensten van de rechtbank. Na de opschortingstermijn wordt de bijeenkomst hervat. Indien er een overeenkomst is gesloten in het kader van een van de twee bovenstaande procedures, gaat de rechter over tot de evaluatie en de officiële bekrachtiging. Indien dit niet het geval is, wordt de procedure voortgezet als geding.

Voor alle algemene burgerlijke rechtsvorderingen, met name wat betreft echtgenoten (echtscheiding, scheiding van tafel en bed, partneralimentatie en kinderalimentatie, bestemming van de echtelijke woning, als er geen eerste overeenkomst is enz.), geeft artikel 273 van het Portugese wetboek van burgerlijke rechtsvordering (*Código de Processo Civil*) de rechtbank het recht om het lopende geding op te schorten en de zaak te verwijzen naar mediation, mits beide partijen akkoord gaan.

Krachtens artikel 272, lid 4, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering kunnen de partijen in onderlinge overeenstemming eveneens verzoeken om de rechtsvordering gedurende drie maanden op te schorten en kunnen zij gedurende deze periode een beroep doen op vrijwillige mediation.

Indien er naar aanleiding van de mediation in het kader van de bovenbedoelde rechtsvorderingen **een overeenkomst wordt gesloten**, moeten de partijen **de rechtbank verzoeken om deze officieel te bekrachtigen**.

De partijen moeten van tevoren overeenstemming bereiken, als het gaat om rechtsvorderingen over familiekwetsies die onder de bevoegdheid van de ambtenaren van de burgerlijke stand vallen. Indien dit niet het geval is, vallen zij onder de bevoegdheid van de rechtbanken. Dientengevolge kan het nuttig zijn om vóór het aanspannen van een procedure op initiatief van de partijen tot mediation over te gaan. Zodra de procedure bij een kantoor van de burgerlijke stand is ingesteld, moet de ambtenaar de echtgenoten die om echtscheiding verzoeken, van het bestaan van mediationdiensten in kennis stellen (artikel 14, lid 3, van Wetsbesluit nr. 272/2001 van 13 oktober 2001). Krachtens deze wettelijke bepaling mogen de partijen in het kader van een bij de burgerlijke stand ingestelde procedure voor scheiding met wederzijdse instemming een beroep op mediation doen om tot verzoening te komen of om een overeenkomst over de ouderlijke verantwoordelijkheden bij de echtscheidingsovereenkomst te herzien, mits het Openbaar Ministerie het hiermee eens is.

Keuze voor een publieke of private mediator, duur en kosten van de mediation

Gewoonlijk duurt gezinsmediation **maximaal drie maanden**, conform de bepalingen van artikel 272, lid 4, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering. Uitsluitend in uitzonderlijke, naar behoren gemotiveerde gevallen kan mediation langer duren.

Indien de partijen een beroep doen op **private mediation**, moeten zij de honoraria van de mediator betalen. Deze honoraria, de voorschriften en de mediationagenda zijn vermeld in het mediationprotocol dat door de partijen en de mediator aan het begin van de mediation wordt ondertekend. De [lijst](#) met publieke of private mediators van het ministerie van Justitie kan worden geraadpleegd door partijen die een private mediator wensen te kiezen.

Om een beroep op **publieke mediation** te doen, moeten de partijen contact opnemen met het [bureau voor alternatieve geschillenbeslechting \(Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos\) van het directoraat-generaal Justitiebeleid \(Direcção Geral da Política de Justiça\)](#) en voorafgaand aan de mediation een afspraak te maken. Dit kan telefonisch (tel.: +351 808262000) of door een [elektronisch formulier](#) in te vullen. Het mediationprotocol tussen de partijen en de mediator wordt tijdens de bijeenkomst voorafgaand aan de publieke mediation ondertekend. Tijdens deze bijeenkomst worden de duur van de mediation en de bijeenkomsten geregeld en worden de procedureregels uitgelegd.

De kosten van publieke gezinsmediation bedragen 50 EUR voor iedere partij, ongeacht het aantal geplande bijeenkomsten. Dit bedrag wordt door elk van de partijen aan het begin van de publieke mediation betaald. De honoraria van de publieke mediators komen niet voor rekening van de partijen. Zij worden door het directoraat-generaal Justitiebeleid betaald volgens een wettelijke tabel.

De publieke mediation kan plaatsvinden in de gebouwen van het directoraat-generaal Justitiebeleid of in de gebouwen die ter beschikking worden gesteld in de gemeente waar de partijen wonen.

In het kader van publieke mediation kunnen de partijen een mediator uit de lijst van publieke mediators kiezen. Indien zij dit niet doen, wijst het bureau voor alternatieve geschillenbeslechting van het directoraat-generaal Justitiebeleid volgens een bepaalde volgorde een mediator aan, waarbij rekening wordt gehouden met de geografische ligging ten opzichte van de woonplaats van de partijen. Deze aanwijzing vindt in de regel elektronisch plaats.

Indien de partijen **rechtsbijstand** genieten, kan deze de mediationkosten dekken.

Grensoverschrijdende mediation en co-mediation

In geval van een **grensoverschrijdend geschil** waarbij de partijen niet aan de bijeenkomsten kunnen deelnemen, is het mogelijk om videoconferentiesystemen te gebruiken om de mediation goed te laten verlopen.

In Portugal kunnen **mediators uit andere lidstaten** niet alleen worden ingeschreven op de lijst van gezinsmediators van het ministerie van Justitie (die publieke en private mediators bevat), maar ook op de lijst van publieke gezinsmediators worden geplaatst (op basis van een aanbesteding). In beide gevallen gelden dezelfde voorwaarden als voor nationale mediators.

In Portugal **is co-mediation toegestaan** bij publieke en private mediation. Het is mogelijk om een beroep op co-mediation te doen, als de partijen dit wensen of op initiatief van de mediator, indien hij van mening is dat deze stap het gemakkelijker maakt om overeenstemming te bereiken.

Nuttige links/Toepasselijke wetgeving

Op de website van [DGPJ](#) vindt u:

Nationale wetgeving inzake mediation: [Wet nr. 29/2013 van 19 april 2013 \(princípios gerais aplicáveis à mediação civil e comercial, mediationwet\)](#);

[Lijst van publieke en private gezinsmediators](#);

Algemene informatie over gezinsmediation.

Verzoeken om publieke mediation kunnen telefonisch worden gedaan op het nummer (+ 351) 808262000 of via het [onlineformulier](#).

Om te weten te komen hoeveel publieke mediation kost, klik op deze link:

[Een verzoek om gezinsmediation indienen](#) | [Justiça.gov.pt \(justica.gov.pt\)](#)

De kosten voor private mediation kunnen verschillen van die voor publieke mediation.

Algemene opmerking

De informatie op deze pagina is van louter informatieve aard, niet alomvattend en niet bindend voor het contactpunt, het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken, de rechtbanken of enige andere ontvanger. Raadpleging van deze informatie kan nooit in de plaats komen van het raadplegen van de toepasselijke wetgeving.

Laatste update: 20/12/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Roemenië

Wet nr. 192/2006 regelt mediation en de organisatie van het beroep mediator en bevat algemene bepalingen, bepalingen met betrekking tot het beroep mediator (het verkrijgen, het opschorten en het verliezen van de hoedanigheid van mediator, de raad van mediation, de organisatie en uitoefening van de activiteit van mediator, de rechten en plichten van de mediator, de verantwoordelijkheid van de mediator) en de mediationprocedure (procedure voorafgaand aan het sluiten van de mediationovereenkomst, de mediationovereenkomst, het verloop van de mediation, de beëindiging van de mediationprocedure), alsook bijzondere bepalingen met betrekking tot gezinsconflicten en strafzaken.

De partijen kunnen deelnemen aan de voorlichtingsbijeenkomst over de voordelen van mediation. Dit is in voorkomend geval ook mogelijk na aanvang van een proces voor de bevoegde gerechten voor de beslechting van geschillen op deze wijze. De mediator die de voorlichtingsbijeenkomst over de voordelen van mediation heeft georganiseerd, verstrekt een bewijs van deelname en een voorlichtingscertificaat. De voorlichting over de voordelen van mediation kan worden gegeven door een rechter, een officier van justitie, een juridisch adviseur, een advocaat of een notaris en dient schriftelijk te worden bevestigd. Strikt persoonlijke rechten, zoals rechten met betrekking tot de status van de persoon, en alle andere rechten waar de partijen niet met een overeenkomst of anderszins over kunnen beschikken, kunnen geen voorwerp van de mediation zijn.

Mediation is op gelijke wijze toegankelijk voor iedereen, zonder onderscheid wat betreft ras, huidskleur, nationaliteit, etnische afkomst, taal, religie, geslacht, opvattingen, politieke overtuiging, vermogen of sociale afkomst.

Mediation is in het algemeen belang. Bij de uitoefening van zijn bevoegdheden heeft de mediator niet het recht om te beslissen over de inhoud van de afspraak die de partijen overeenkomen, maar hij kan ze aanraden om de rechtmatigheid van deze inhoud te controleren. Mediation vindt plaats tussen twee of meer partijen. De partijen hebben het recht om hun eigen mediator te kiezen. De mediation kan onder leiding van een of meer mediators staan. De gerechtelijke en arbitrale instanties en andere autoriteiten die rechtsbevoegdheden hebben, stellen de partijen in kennis van de mogelijkheid en de voordelen van de mediationprocedure en stimuleren ze om gebruik te maken van deze manier om hun geschillen te beslechten.

De partijen kunnen een notaris vragen om hun afspraak voor echt te verklaren. De akte die de notaris opstelt om de mediationovereenkomst voor echt te verklaren, is uitvoerbaar.

De partijen bij de mediationovereenkomst kunnen zich wenden tot een rechtbank om te verzoeken om een vonnis ter vaststelling van hun afspraak. De bevoegdheid hiervoor ligt ofwel bij de rechtbank van het rechtsgebied waarin een van de partijen zijn woonplaats/verblijfplaats/zetel heeft, ofwel bij de rechtbank van het rechtsgebied waarin de mediationovereenkomst is gesloten. Het vonnis waarmee de rechtbank de afspraak van de partijen bekrachtigt, wordt gewezen in de raadkamer en vormt een executoriale titel.

Bijzondere bepalingen met betrekking tot gezinsconflicten. Door middel van mediation kunnen de volgende zaken worden beslecht: onenigheid tussen echtgenoten met betrekking tot de voortzetting van het huwelijk, de verdeling van de gemeenschap van goederen, de uitoefening van de ouderlijke rechten, de vaststelling van de woonplaats van de kinderen, de bijdrage aan het onderhoud van de kinderen en iedere andere onenigheid die zich voordoet in de relatie tussen echtgenoten over hun wettelijke rechten. De mediationovereenkomsten die de partijen sluiten in zaken/conflicten over de uitoefening van de ouderlijke rechten, de bijdrage van de ouders aan het onderhoud van de kinderen en de vaststelling van de woonplaats van de kinderen, hebben de vorm van een bemiddelend vonnis.

De afspraak van de echtgenoten met betrekking tot de ontbinding van het huwelijk en de afhandeling van de aspecten die verband houden met de echtscheiding worden door de partijen voorgelegd aan de rechtbank die bevoegd is voor het uitspreken van de echtscheiding.

De mediator ziet erop toe dat het resultaat van de mediation niet in strijd is met het belang van het kind, stimuleert de ouders om zich voornamelijk te concentreren op de behoeften van het kind en zorgt ervoor dat de ouderlijke verantwoordelijkheid, de feitelijke scheiding of de echtscheiding de groei en ontwikkeling van het kind niet in de weg staan.

Voorafgaand aan het sluiten van de mediationovereenkomst of in voorkomend geval gedurende de procedure doet de mediator zijn best om te controleren of er sprake is van misbruik of geweld tussen de partijen en of de gevolgen van een dergelijke situatie de mediation kunnen beïnvloeden. Bovendien beslist hij of beslechting via mediation onder dergelijke omstandigheden gepast is. Indien de mediator in de loop van de mediation kennisneemt van feiten die de groei of de normale ontwikkeling van het kind in gevaar brengen of zijn belang ernstig schaden, dient hij zich te wenden tot de bevoegde autoriteit.

Wet nr. 217/2003 inzake de preventie en bestrijding van huiselijk geweld bevat bepalingen met betrekking tot de instellingen die belast zijn met de preventie en bestrijding van huiselijk geweld (die bevoegd zijn om de partijen bij het conflict voor te lichten over mediation), de eenheden voor de preventie en bestrijding van huiselijk geweld (met inbegrip van hulpcentra voor daders die advies en gezinsmediation bieden, waarbij gevallen van huiselijk geweld op verzoek van de partijen aan mediation onderworpen kunnen worden), beschikkingen inzake bescherming en de financiering van de preventie en bestrijding van huiselijk geweld.

In de civiele procedure raadt de rechter de partijen aan een geschil minnelijk te beslechten via mediation en tracht hij gedurende het gehele proces de partijen tot elkaar te brengen door de nodige adviezen te geven.

In geschillen die in aanmerking komen voor mediation kan de rechter de partijen uitnodigen voor een voorlichtingsbijeenkomst over de voordelen van deze procedure. Als hij dit gezien de omstandigheden van de zaak nodig acht, raadt de rechter de partijen aan om gebruik te maken van mediation om het geschil minnelijk te beslechten, ongeacht de fase van het vonnis. Mediation is niet verplicht voor de partijen.

Indien de rechter mediation aanbeveelt, melden de partijen (die niet getracht hebben het geschil via mediation te beslechten voorafgaand aan het instellen van de rechtsvordering) zich bij de mediator, zodat hij ze in kennis kan stellen van de voordelen van mediation. Hierna besluiten de partijen of zij het geschil via mediation willen beslechten.

Indien de partijen het geschil bijleggen, stelt de rechter hun overeenkomst vast in het vonnis dat hij uitspreekt.

Voor een echtscheiding kunnen de afspraak die de partijen naar aanleiding van de mediation hebben gemaakt over de ontbinding van het huwelijk en in voorkomend geval de afhandeling van de aspecten die verband houden met de echtscheiding bij het verzoek tot echtscheiding worden gevoegd.

Wet nr. 272/2004 inzake de bescherming en bevordering van de rechten van het kind bevat bepalingen met betrekking tot de rechten van het kind (burgerlijke rechten en vrijheden; gezinsmilieu en plaatsvervangend kader; gezondheid en welzijn van het kind; onderwijs, vrijetijdsbesteding en culturele activiteiten), bepalingen met betrekking tot de bijzondere bescherming van het kind dat tijdelijk of definitief geen bescherming van ouders heeft (plaatsing, noodplaatsing, toezicht van specialisten, follow-up van de toepassing van de maatregelen voor bijzondere bescherming), bepalingen met betrekking tot de bescherming van kinderen (vluchtelingen en gewapende conflicten; kinderen die strafbare feiten hebben gepleegd en die niet strafrechtelijk aansprakelijk zijn; misbruik, verwaarlozing, uitbuiting, met inbegrip van economische uitbuiting; het gebruik van drugs en iedere vorm van geweld; ouders die in het buitenland werken; ontvoering of iedere vorm van smokkel), bepalingen over de instellingen en diensten die op centraal en lokaal niveau bevoegd zijn op het gebied van kinderscherming, privé-instellingen en financiering van het jeugdzorgsysteem.

De openbare sociale dienstverleners dienen maatregelen te treffen voor het vroegtijdig opsporen van risicosituaties die ertoe kunnen leiden dat het kind van zijn ouders wordt gescheiden en voor het voorkomen van misbruik door de ouders en huiselijk geweld. Iedere scheiding van kind en ouders en iedere beperking van de uitoefening van de ouderlijke rechten dienen systematisch te worden voorafgegaan door het toekennen van de in de wet vastgestelde dienstverlening, door de nadruk te leggen op gepaste voorlichting aan de ouders, adviezen waar zij gebruik van kunnen maken en therapie of mediation, die volgens een vast plan toegekend worden.

Laatste update: 08/08/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Slovenië

In Slovenië is mediation geregeld door de [wet inzake mediation in burgerlijke en handelszaken](#) (*Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah*, hierna te noemen de "ZMCGZ", Staatscourant van de Republiek Slovenië nr. 56/08). Overeenkomstig artikel 2, lid 1, is deze wet eveneens van toepassing op gezinsmediation in geval van verzoeken die de partijen vrij kunnen doen gelden en waarover zij een schikking kunnen treffen. De [wet inzake alternatieve beslechting van gerechtelijke geschillen](#) [*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov*, hierna te noemen de "ZARSS", Staatscourant van de Republiek Slovenië nr. 97/09 en 40/12 – de wet inzake het evenwicht van de rijksbegroting (*Zakon za uravnoteženje javnih financ*, ZUJF)], die bepaalt dat de rechtbanken de partijen bij een gerechtelijk geschil dienen toe te staan om gebruik te maken van mediation, is eveneens van toepassing op familiebanden. Artikel 22, lid 1, van de ZARSS bepaalt dat mediation in geschillen die voortkomen uit relaties tussen ouders en kinderen volledig kosteloos is, daar de rechtbank de gehele vergoeding van de mediator en zijn reiskosten betaalt voor de partijen. Hetzelfde geldt als geschillen inzake huwelijksvermogensstelsels tussen echtgenoten tegelijkertijd worden beslecht door middel van mediation als geschillen die voortkomen uit de relaties tussen ouders en kinderen. Krachtens artikel 2 van de [regeling inzake mediators in de programma's van de rechtbanken](#) (*Pravilnik o mediatorjih v programih sodišč*, Staatscourant van de Republiek Slovenië nr. 22/10 en 35/13) stelt de rechtbank die de lijst met mediators bewaart, in overeenstemming met de ZARSS en afhankelijk van het programma, het maximumaantal mediators vast dat kan worden ingeschreven in de verschillende domeinen op de lijst. Voor gezinsmediation en wat betreft het aantal mediators dat is ingeschreven op de lijst, dient de rechtbank rekening te houden met het feit dat mediation in geschillen die voortkomen uit de relaties tussen ouders en kinderen onder leiding kan staan van twee mediators: een van hen dient te zijn geslaagd voor het nationaal rechtsexamen en de ander dient gespecialiseerde kennis en ervaring in de psychologie of een vergelijkbaar vakgebied te hebben.

De wetgeving bevat geen andere bepalingen op het gebied van gezinsmediation. Het nieuwe familiewetboek dient gezinsmediation nader te omschrijven.

De lijsten met mediators per gebied en per rechtbank worden op de website van de verschillende rechtbanken gepubliceerd, evenals op de website van het ministerie van Justitie, dat het Centrale register van mediators in de programma's van rechtbanken bijhoudt in overeenstemming met de ZARSS.

Links:

[Informatie over mediation](#) (er bestaat geen link die uitsluitend is gewijd aan gezinsmediation)

[Centraal register van mediators](#)

Laatste update: 23/03/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Slowakije

1. Algemene informatie over mediation

In het kader van het familierecht wordt mediation in de Slowaakse Republiek uitsluitend ingezet bij vrijwillige deelname van de partijen. De mediationprocedure staat onder leiding van mediators die niet zijn gespecialiseerd op het gebied van familierecht. De rechtbank is niet verplicht mediation te gelasten of aan te bevelen om het geschil minnelijk te schikken. De rechtbank kan de partijen slechts aanbevelen om middels mediation te trachten een minnelijke schikking te treffen.

2. Link naar de lijst van mediators in Slowakije

Link naar de nationale website waar een lijst van mediators staat op het adres <http://www.komoramediatorov.sk/>, waar de leden van de Slowaakse vereniging van mediators geregistreerd staan, en het adres <https://www.najpravo.sk/>, waar de mediators per regio of district zijn ingedeeld volgens de plaats waar ze werken. Er staat een volledig overzicht van de mediators die een mediationtraining afgerond hebben op de website van het ministerie van Justitie van de Slowaakse Republiek <https://www.justice.gov.sk>.

3. Link naar de pagina over mediation op het gebied van familierecht en mediation in het algemeen

Er staat algemene informatie over mediation op de website van de Slowaakse kamer van mediators: <http://www.komoramediatorov.sk/> en op de volgende site <https://www.najpravo.sk/>.

4. Link naar de Slowaakse wetgeving

Tot op heden is er geen speciale wetgeving inzake mediation op het gebied van familierecht aangenomen. De mediationprocedure op dit gebied en in alle andere gebieden waarin mediation wordt toegepast als buitengerechtelijke geschillenbeslechting is onderworpen aan de bepalingen van [wet nr. 420/2004 Rec. inzake mediation en tot wijziging van bepaalde wetten](#)

Laatste update: 22/08/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Finland

In Finland zijn er drie mediationprocedures: 1) buitengerechtelijke mediation, 2) gerechtelijke mediation als onafhankelijke procedure en 3) mediation tijdens de tenuitvoerlegging van beslissingen met betrekking tot het gezag over kinderen of het omgangsrecht.

1. Buitengerechtelijke mediation

Wet nr. 234/1929 inzake het huwelijk bepaalt dat geschillen en juridische kwesties in familiezaken in eerste instantie worden geregeld door middel van overleg tussen en het sluiten van overeenkomsten door de familieleden. Indien een familie hulp van buitenaf nodig heeft om een geschil te beslechten, kan zij zich wenden tot de gezinsmediatiediensten van de gemeentelijke commissie voor maatschappelijke diensten. Over het algemeen zijn dit adviseurs op educatief of familiegebied of op andere sociale gebieden waarop gezinsmediators actief zijn. Gezinsmediation is een andere procedure dan het adviseren in

sociale en familiezaken, met als doel het beslechten van geschillen door middel van gesprekken en overleg tussen de partijen. Naast de gemeenten bieden ook adviescentra in familiezaken van de kerk en andere erkende organisaties of particulieren mediationdiensten aan.

Het belangrijkste doel van de mediator is het beschermen van de belangen van het kind tijdens de scheiding. De mediator helpt de ouders om overeenstemming te bereiken over de wijze waarop het leven van hun kind wordt georganiseerd. Dit houdt in dat er met name tot een overeenkomst moet worden gekomen over een eventueel gedeeld ouderlijk gezag, de huisvestings- en omgangswijzen van de ouders, de ouder bij wie het kind niet verblijft of de wijze waarop de ouders voorzien in het onderhoud van het kind. Indien de ouders tot een overeenkomst komen, helpt de mediator ze om deze te formuleren. Om de overeenkomst uitvoerbaar te maken, verwijst de mediator de ouders door naar de verantwoordelijke van de kindbescherming die de overeenkomst bekrachtigt. Een bekrachtigde overeenkomst is vergelijkbaar met een gerechtelijke beslissing.

Gezinsmediation is vrijwillig, vertrouwelijk en kosteloos. Er kan om gezinsmediation worden gevraagd door het hele gezin, door beide echtgenoten of door een van beide echtgenoten.

2. Gerechtelijke mediation

Kwesties met betrekking tot het gezag over het kind, de huisvesting, het omgangsrecht of het onderhoud van het kind kunnen het voorwerp zijn van gerechtelijke mediation (artikel 10 van wet nr. 394/2011 inzake mediation en de bekrachtiging van overeenkomsten voor de gewone rechtbanken). Mediation staat los van het proces. Zij is vrijwillig en de instemming van beide ouders is vereist. Mediation is sneller en minder duur dan een proces.

De partijen dienen een verzoek om mediation in te dienen bij een rechtbank. Er kan eveneens een mediationprocedure plaatsvinden als er al een procedure is gestart voor een rechtbank. Een mediationprocedure kan op ieder moment worden beëindigd. Een rechter treedt op als mediator. Hij wordt bijgestaan door een deskundige die tevens psycholoog of maatschappelijk werker is. Partijen bij de mediation kunnen zich laten bijstaan door een advocaat of een andere professional. Er kan met publieke middelen gefinancierde rechtsbijstand worden toegekend om de kosten te dekken. Gerechtelijke mediation vindt plaats met eerbiediging van het belang van het kind. Bij de bekrachtiging van de overeenkomst houdt de rechtbank rekening met de wet inzake het gezag over kinderen en het omgangsrecht (361/1983) en de wet inzake het onderhoud van het kind (704/1975). Een bekrachtigde overeenkomst is vergelijkbaar met een gerechtelijke beslissing of een vonnis. Indien er niet tot een overeenkomst wordt gekomen, wordt de zaak gesloten. Indien de mediationprocedure is gestart tijdens een proces en er geen overeenkomst wordt bereikt, wordt het proces hervat.

3. Mediation tijdens een tenuitvoerleggingsprocedure

Dit type mediation is uitsluitend beschikbaar als een van de ouders een tenuitvoerleggingsprocedure is gestart bij een rechtbank. In dit geval is er al een gerechtelijke beslissing en heeft een van de ouders deze niet nageleefd.

Krachtens wet nr. 619/1996 inzake de tenuitvoerlegging van beslissingen met betrekking tot het gezag over kinderen en het omgangsrecht benoemt de rechtbank in de meeste gevallen een mediator als er een verzoek wordt ingediend over de tenuitvoerlegging van een beslissing over het gezag of het omgangsrecht. Doorgaans is de mediator een kinderpsycholoog, een maatschappelijk werker die is gespecialiseerd in kindbescherming of een verantwoordelijke van de kindbescherming. Het doel van de mediation is het stimuleren van de samenwerking tussen de ouders of andere partijen om het welzijn van het kind te waarborgen. De mediator organiseert een overleg tussen de ouders en spreekt persoonlijk met het kind, zodat rekening kan worden gehouden met de wensen en meningen van het kind als de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind dit toelaten. De mediator stelt ten behoeve van de rechtbank een rapport op over het overleg. Indien de mediation niet tot een overeenkomst tussen de ouders heeft geleid, neemt de rechtbank een beslissing door zich voornamelijk te baseren op het rapport van de mediator.

Informatie over mediators

De organisatie van gezinsmediation valt onder de bevoegdheid van de gemeentelijke commissie voor maatschappelijke diensten. Ga om contact op te nemen met de gemeentelijke diensten naar: <http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

De Orde van advocaten van Finland leidt advocaten op die gespecialiseerd zijn in mediation met betrekking tot geschillen in familiezaken:

<https://asianajaliitto.fi/>

De gerechtelijke mediation valt onder de bevoegdheid van de rechtbanken. Raadpleeg om contact op te nemen met de rechtbanken de website van de rechterlijke macht: <http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

Informatie over mediation:

Informatie over gezinsmediation kan worden geraadpleegd op de website van de rechterlijke macht: <https://oikeus.fi/fi/index/esitteet/avioliittolaki/perheasioidensovittelu.html>

Brochure van het ministerie van Justitie over mediation in geschillen over het gezag:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Link naar de Engelse versie van de brochure: https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Instituut voor gezondheid en welzijn, handboek voor kindbescherming, gezinsmediation:

<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erotilanteessa/perheasioiden-sovittelu>

Procedure voor gezinsmediation van de Orde van advocaten van Finland:

<https://asianajaliitto.fi/>

Fins forum over mediation:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

Nationaal recht

Bepalingen over gezinsmediation in de Finse wetgeving:

wet nr. 234/1929 inzake het huwelijk:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=avioliittolaki#O1L5>

wet nr. 361/1983 inzake het gezag over kinderen en het omgangsrecht:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

wet nr. 619/1996 inzake de tenuitvoerlegging van beslissingen met betrekking tot het gezag over kinderen en het omgangsrecht:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

wet nr. 394/2011 inzake mediation en de bekrachtiging van overeenkomsten voor de gewone rechtbanken

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Laatste update: 19/04/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJN-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJN en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsmediation

De Zweedse wetgeving gaat uit van het algemene principe dat consensuele oplossingen het best voor het kind zijn. Het regelgevingskader is derhalve zodanig opgezet dat eerst wordt getracht om de ouders zover te krijgen dat zij het eens worden over kwesties met betrekking tot de kinderen.

Met wie kunt u contact opnemen?

Maatschappelijke diensten hebben een bijzondere verantwoordelijkheid en dienen de ouders bemiddelingssessies aan te bieden. Deze sessies zijn erop gericht om overeenstemming tussen de ouders te bereiken. Ga voor meer informatie naar [bemiddelingssessies](#). Indien de ouders tot overeenstemming komen, kan deze consensuele oplossing worden opgenomen in een contractueel document dat wordt goedgekeurd door de maatschappelijke diensten. De gerechten dienen eveneens in eerste instantie overeenstemming tussen de ouders trachten te bereiken. Indien dit onmogelijk blijkt te zijn, kan de rechtbank bemiddelingssessies of mediation opleggen.

Wanneer kan mediation ingezet worden en op welke gebieden is deze procedure het meest gebruikelijk?

Gezinsmediation wordt toegepast wanneer bemiddelingssessies bijvoorbeeld niet doeltreffend zijn gebleken, maar wanneer wordt gedacht dat er voor de ouders nog altijd een mogelijkheid is om overeenstemming te bereiken over kwesties met betrekking tot de kinderen.

Zijn er speciale regels die moeten worden in acht genomen?

De rechtbank beslist wie er als mediator wordt aangewezen. Een besluit tot mediation veronderstelt op zich geen instemming van de ouders, maar het kan voor een mediator moeilijk zijn om zijn taak te volbrengen als een van de ouders zich direct verzet tegen de aanwijzing van een mediator. De mediator beoordeelt samen met de rechtbank hoe de mediation dient te worden georganiseerd. De mediator is niet onderworpen aan een gedragscode, noch aan andere soortgelijke verplichtingen.

Informatie en opleiding

Er bestaat geen nationale opleidingsinstelling voor mediators.

Wat kost mediation?

De mediator heeft het recht om een redelijke vergoeding te vragen voor zijn werk, de tijd die hij eraan besteedt en zijn onkosten. Deze vergoeding wordt betaald door de staat.

Laatste update: 25/01/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Engeland en Wales

Procedure bij bemiddeling in familiezaken

Bemiddeling in familiezaken is vrijwillig. In Engeland en Wales moeten echter sinds april 2014 alle eisers (niet alleen degenen die door de overheid financieel worden ondersteund) de mogelijkheid overwegen om gebruik te maken van bemiddeling door een informatiebijeenkomst over bemiddeling bij te wonen (Mediation Information and Assessment Meeting – MIAM), voordat ze een eis kunnen instellen bij een rechtbank, tenzij uitzonderingen van toepassing zijn, zoals huiselijk geweld. De beoogde verweerder moet de bijeenkomst eveneens bijwonen, indien hij daartoe wordt uitgenodigd. Indien de eiser toch naar de rechter stapt, moet hij het toepasselijke onderdeel van zijn eis invullen om aan te tonen dat hij is vrijgesteld van het bijwonen van een MIAM, of dat hij een MIAM heeft bijgewoond en bemiddeling niet geschikt werd geacht, of dat de poging tot bemiddeling is mislukt of dat de partijen er niet geslaagd zijn om alle punten van geschil op te lossen.

Aanvullende openbare informatie over bemiddeling in familiezaken is beschikbaar op de website van de [Britse overheid](#).

Er is rechtsbijstand beschikbaar voor bemiddeling in familiezaken en voor juridische advisering ter ondersteuning van bemiddeling in familiezaken. Meer informatie over rechtsbijstand, ook over de vraag of u voor rechtsbijstand in aanmerking komt, is te vinden op de volgende [website](#).

Beroep van bemiddelaar in familiezaken

Het beroep van bemiddelaar in familiezaken is zelfregulerend. Er is een aantal lidmaatschapsorganisaties waarbij bemiddelaars zijn aangesloten. Deze organisaties hebben zich verenigd in de Family Mediation Council (FMC), die hen vertegenwoordigt. De FMC is opgericht om de aanpak van bemiddeling in familiezaken in Engeland en Wales te harmoniseren. De FMC heeft ook tot taak de aangesloten organisaties en de bemiddelaars in familiezaken te vertegenwoordigen bij contacten met de overheid.

De achtergrond van bemiddelaars in familiezaken is heel gevarieerd. Sommigen hebben een juridische achtergrond, andere zijn therapeut of maatschappelijk werker. De verschillende lidmaatschaps- en certificeringsorganisaties hanteren hun eigen professionele en opleidingsmaatstaven, waar bepaalde opleidingseisen uit voortvloeien. De Family Mediation Standards Board (FMSB) is opgericht om de maatstaven die de FMC-leden hanteren bij bemiddeling in familiezaken te reguleren en monitoren.

De FMC, een niet-overheidsinstelling, speelt een hoofdrol binnen het kader van de aangesloten organisaties. Dat zijn de niet-overheidsorganisaties/-instanties die de FMC opgericht hebben. De belangrijkste daarvan zijn:

- [ADR Group](#)
- [Family Mediators Association](#)
- [National Family Mediation](#)
- [College of Mediators](#)
- [Resolution](#)
- [Law Society](#)

U kunt een gecertificeerde bemiddelaar vinden via de website van de [FMC](#).

In de tool “[Find a Local Mediator](#)” kunt u zoeken naar een bemiddelaar in uw omgeving.

Laatste update: 11/02/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Noord-Ierland

Procedure bij bemiddeling in familiezaken

Bemiddeling in familiezaken vindt geheel plaats op basis van vrijwilligheid. Het is in Noord-Ierland niet verplicht om eerst te onderzoeken of een geschil door bemiddeling kan worden opgelost alvorens naar de rechter te stappen. De gerechten stellen zich echter behulpzaam op en moedigen bemiddeling aan in familiezaken die zich daartoe lenen. Hoewel de procedure voor bemiddeling in familiezaken niet wettelijk is geregeld, zullen de gerechten waarschijnlijk met

verdaging instemmen in zaken waarbij het ernaar uitziet dat geschillen door bemiddeling kunnen worden opgelost. Partijen kunnen de rechter ook verzoeken om een door bemiddeling bereikt akkoord uitvoerbaar te laten maken als betrof het een beschikking van de rechtbank.

In sommige gevallen verleent de overheid financiële steun. Het bureau voor juridische dienstverlening in Noord-Ierland (Legal Services Agency) heeft de kosten van bepaalde bemiddeling vanuit rechtsbijstandsfondsen op zich genomen. Het Noord-Ierse ministerie van Volksgezondheid, Sociale voorzieningen en Openbare veiligheid verstrekt financiële middelen voor bemiddeling bij familiegeschillen, voordat er een rechtszaak wordt aangespannen. Nadere informatie is te vinden op de website van [Family Support Northern Ireland](#).

Beroep van bemiddelaar in familie zaken

Opleiding en certificering zijn niet van overheidswege geregeld. Het beroep is zelfregulerend en de eisen wat betreft kwalificaties en ervaring lopen binnen de aangesloten beroepsorganisaties uiteen. Nadere informatie vindt u op de websites van aanbieders en in de informatiebrochure "Alternatives to Court in Northern Ireland" (alternatieven voor een gang naar de rechter in Noord-Ierland), die wordt aangeboden op de website [NI Direct](#).

Laatste update: 11/02/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Schotland

Beroep van bemiddelaar in familie zaken

De Schotse overheid moedigt het gebruik van alternatieve geschillenbeslechting, waaronder bemiddeling, aan met het oog op de oplossing van gezinsconflicten - al is bemiddeling niet geschikt bij huiselijk geweld. Bemiddeling in familie zaken is in het algemeen vrijwillig. Alternatieve geschillenbeslechting of bemiddeling is in Schotland niet verplicht, maar als een familiezaak in de rechtbank wordt behandeld, kan de rechter om bemiddeling verzoeken.

Als u wilt dat de bij bemiddeling gemaakte afspraken afdwingbaar worden in Schotland, kan een van de volgende procedures worden gevolgd:

- u kunt zich wenden tot het Court of Session of een Sheriff Court met een verzoek om gerechtelijke bevestiging van de door bemiddeling bereikte overeenkomst. De rechter gebruikt dan zijn bevoegdheden om de overeenkomst te noteren in een rechterlijke beslissing;
- ook kunnen schriftelijke afspraken vergezeld gaande van een beëdigde verklaring (self-proving document), worden geregistreerd in een openbaar register (Books of Council and Session) of in zogeheten Sheriff Court Books. Self-proving documents zijn documenten die voldoen aan de formaliteiten om als ondertekend te worden beschouwd zonder dat er bewijs nodig is. De regels voor deze documenten zijn opgenomen in de Requirements of Writing (Scotland) Act 1995. Voor inschrijving van de overeenkomst in de Books of Council and Session kunt u zich wenden tot de instantie die de registers bijhoudt (Keeper of the [Registers of Scotland](#)).

Wanneer een overeenkomst is geregistreerd met het oog op uitvoering, wordt het document een authentieke akte.

Overeenkomsten die door het gerecht zijn bevestigd of op een van bovengenoemde wijzen zijn geregistreerd, kunnen in andere EU-lidstaten ten uitvoer worden gelegd.

Informatie over bemiddeling in Schotland is te vinden op de website van het [Scottish Mediation Network](#).

Nationale wetgeving inzake gezinsbemiddeling

Omdat het niet verplicht is om bij gezinsconflicten gebruik te maken van gezinsbemiddeling, bestaat er relatief weinig nationale wetgeving over.

In burgerrechtelijke procedures in Schotland is informatie over wat tijdens de gezinsbemiddeling heeft plaatsgevonden, echter niet toelaatbaar als bewijs, conform de [Civil Evidence \(Family Mediation\) \(Scotland\) Act 1995](#).

Laatste update: 11/02/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Gezinsbemiddeling - Gibraltar

Bemiddeling in familie zaken is vrijwillig. De gerechten in Gibraltar moedigen bemiddeling in familie zaken aan als er een reële mogelijkheid is dat bemiddeling de partijen zal helpen om hun geschillen op te lossen of nader tot elkaar te komen. Er zijn verschillende beoefenaars van juridische beroepen die optreden als gekwalificeerde bemiddelaars. Zij kunnen worden ingezet om te bemiddelen in gezinsconflicten. Daarnaast bemiddelt het Family and Children Team van de maatschappelijke dienstverleningsinstanties tussen partijen die door de rechter werden doorverwezen. Er is geen wetgeving betreffende bemiddeling in familie zaken.

Er is geen website waarop een lijst te vinden is van bemiddelaars in familie zaken of die informatie verstrekt over bemiddeling in familie zaken of bemiddeling in het algemeen.

Laatste update: 11/02/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.